

Osavuositointakertomus 1.1.–30.9.2022

EDUNVALVONTA

Vuoden 2022 kärkihankkeet:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset
1	Aluevaikuttamisen rakentaminen	Lukiolaiset äänestävät aluevaaleissa. Jokainen lukiolainen voi löytää tavan vaikuttaa hyvinvointialueensa asioihin. Lukiolaiset oppivat ja ymmärtävät mistä ja miten hyvinvointialueilla päätetään. Lukiolaisille tärkeät teemat näkyvät aluevaaleissa. Kuntien ja hyvinvointialueiden päättäjät tunnistavat liiton ja piirien aseman. Liittoa ja piirejä arvostetaan lukiolaisten edunvalvojana.	Kannustetaan lukiolaisia äänestämään aluevaaleissa.	Tiedotettiin lukiolaisia aluevaalien tärkeydestä ja kannustettiin heitä äänestämään somekampanjan avulla. Myös piirit hyödynsivät viestinnässään liiton aluevaalipostauksia. Toteutettiin pienimuotoinen sometempaus yhdessä muiden opiskelija- ja nuorisojärjestöjen kanssa, jolla kannustettiin nuoria äänestämään.
			Viestitään Lukiolaisten aluevaalitavoitteista, aluevaikuttamisesta ja hyvinvointialueiden keskeisestä merkityksestä nuorten hyvinvointia koskevista asioista sekä vaalien aikana että niiden jälkeen.	Somessa viestittiin liiton aluevaalitavoitteista.
				Ei järjestetty aluevaltuutettujen some-takeovereita tai kannustettu piirejä siihen, koska hyvinvointialueiden toiminta on vielä hyvin alkutekijöissään.
				Järjestösektorilla on suunnitteilla syksylle yhteinen opk-kirje, johon tulisi eri vastuualueiden kuulumisia. Piirit lähettäisivät kirjeen omille lukiolilleen.
				Liiton tapahtumissa on kerrottu hyvinvointialueista.
			Koulutetaan toimijoita ja opiskelijakuntia hyvinvointialuevaikuttamisesta. Luodaan toimijoille materiaalipaketti hyvinvointialueiden ja aluevaltuustojen toiminnasta sekä aluevaltuutettujen tapaamisesta.	Watereilla ja Talvipäivillä koulutettiin toimijoita ja opiskelijakuntia hyvinvointialuevaikuttamisesta.
				Materiaalipaketin luominen KIMPPAan hyvinvointialueiden ja aluevaltuustojen toiminnasta sekä aluevaltuutettujen tapaamisesta on aloitettu. Pakettiin sisällytetään mm. ohjeet tapaamisiin, taustamuistio tapaamisaieista ja opiskelijakunnille suunnattu infodiaesitys piirien käyttöön.
				KIMPPA-materiaalipakettia hyvinvointialueista jaetaan edunvalvontavastaavien vertaistukiryhmän kautta sen valmistuttua.
			Uusille aluevaltuutetuille tarjotaan tietoa Lukiolaisten toiminnasta ja tavoitteista.	Aluevaltuutetuille lähetettävä tietopaketti Lukiolaisten toiminnasta ja tavoitteista on valmisteltu piirejä varten. Tarkoituksena on luoda seurantaaulukko siitä, ketkä paketin ovat saaneet sekä ohjeistus materiaalin lähetykseen.
				Talvipäivillä kannustettiin piirejä tapaamaan aluevaltuutettuja.
				Syksyn aikana pohditaan ja kirjataan ylös aluevaikuttamisen suuntaviivoja vuodelle 2023.

			Seurataan hyvinvointialueiden ja aluevaltuustojen työn aloitusta aktiivisesti. Vaikutetaan päätöksentekoon ja nuorten osallisuuden edistämiseen hyvinvointialueilla.	Helmikuussa julkaistiin yhteiskannanotto toisen asteen opiskelijajärjestöjen kanssa opiskelijahuollon palveluista hyvinvointialueilla. Aiheesta on keskusteltu myös päättäjien tapaamisissa ja tuotu sitä esiin lausunnoissa. Lisäksi oltiin mukana kouluttamassa aluevaltuutettuja opiskelijoiden asioista Allianssin järjestämässä tilaisuudessa 1.3. Mahdollisuuksien mukaan loppusyksyn aikana käydään läpi hyvinvointialueiden strategiat ja ohjelmat ja koostetaan niistä yhteinen tiivistelmä nuorten ja opiskelijoiden asioista. Ei ole tehty suurempaa kartoitusta aluevaltuutettujen taustoista esim. Lukiolaisissa.
II	Eduskuntavaaleihin valmistautuminen	Lukiolaiset on valmistautunut kevään 2023 eduskuntavaaleihin toimijoita osallistaen. Lukiolaisten eduskuntavaalikampanja on viestinnällisesti ja poliittisesti vaikuttava. Lukiolaisten eduskuntavaalitavoitteet ovat ajankohtaisia ja edistävät niin lukiokoulutuksen kuin lukiolaisten hyvinvoinnin kehittämistä. Lukiolaisten tavoitteet näkyvät puolueiden vaaliohjelmissa.	Määritellään Lukiolaisten eduskuntavaalitavoitteet ja vaikutetaan puolueiden vaaliohjelmiin niiden pohjalta.	Kartoitettiin lukiolaisten näkemyksiä mahdollisista tavoitteista Talvipäivillä. Toteutettiin lukiolaisille lyhyt kysely, jossa kartoitettiin näkemyksiä mahdollisista eduskuntavaalitavoitteista. Luotiin eduskuntavaalitavoitteet sekä laajemmat hallitusohjelmataavoitteet. Luotiin vaikuttamis- ja tapaamissuunnitelma puolueisiin vaikuttamiseen. Selvitettiin puoluekokousten ajankohdat, tutustuttiin puoluekokousaloitteisiin ja perehdyttiin ohjelmaluonnoksiin. Puolueille lähetettiin Twitterissä terveisiä ennen kokousta. Syksyllä tutustutaan tarkemmin ohjelmiin ja mahdollisesti julkaistaviin eduskuntavaaliohjelmiin.
			Suunnitellaan lukiolaisten näköinen eduskuntavaalikampanja keväälle 2023.	Tehtiin kampanjasuunnitelma eduskuntavaalikampanjan valmistelulle ja toteutukselle. Otettiin kampanjan suunnittelussa huomioon aiemmista vaalikampanjoista saatu palaute. Nettisivuille on luotu pohja eduskuntavaaliosiolle sekä ehdokassitoumusmahdollisuudelle ja valmisteltu niiden sisältöjä.
			Osallistetaan toimijoita ja opiskelijakuntia eduskuntavaalikampanjan suunnittelussa ja vaalitavoitteiden määrittelyssä.	Toimijoita osallistettiin Lukiolaisten eduskuntavaalitavoitteiden määrittelyssä tapahtumissa ja erillisellä kyselyllä. Liittöhallitus oli aktiivisesti mukana visuaalisen ilmeen suunnittelussa. Liittöhallituksen ja piiritoimikunnan kanssa on keskusteltu vaalikampanjan toteutuksesta. Loppuvuoden perehdytyksissä osallistetaan myös ensi vuoden toimijoita kampanjasuunnitteluun. Piirien välistä kilpailua pohdittiin ja asiassa kuultiin toimijoiden mielipiteitä. Päätettiin, ettei kilpailua järjestetä. Suunnitellaan syksyn aikana muuta piirejä ja yksittäisiä toimijoita kannustavaa toimintaa.
			Luodaan kiinnostava ja fresh visuaalinen ilme eduskuntavaalikampanjalle.	Kilpailutettiin lukuisia eri viestintätöimistöjä visuaalisen ilmeen luomista varten ja valittiin tarjouskilpailun jälkeen yritys, jonka avulla saatiin varmistettua ilmeen freshiys ja kiinnostavuus sekä toimivuus Lukiolaisten kanavissa ja kohderyhmille. Kampanjailme valmistui syyskuussa ja se julkaistaan Talvipäivillä.

		Nuoret asettuvat ehdolle eduskuntavaaleissa.		Vaalien materiaalipaketin valmistelu kevättä 2023 varten on aloitettu. Materiaalipakettiin sisällytetään mm. ohjeet piirien tavoitteisiin, ehdokkaiden tapaamisohjeet, tempausideoita, viestintäohjeita, somepohjia ja avattuna liiton vaalitavoitteet. Syksyn aikana suunnitellaan esitteet ja muuta jakomateriaalia jaettavaksi keväällä 2023. Materiaalit tilataan ennen joulua. Syksyn aikana on tiedotettu toimijoille eduskuntavaaleista ja niihin liittyvistä materiaaleista. Visuaalisesta ilmeestä on valmisteilla materiaalipakettiin syksyn aikana selkeät ohjeet ja valmiita somepohjia, jotta piirit voivat luoda itse itselleen sopivia vaalimateriaaleja. Lisäksi viestintätoimisto on luonut oman ohjeistuksensa visuaalisen ilmeen käyttöön.
			Suunnitellaan materiaaleja piiri- ja jäsenjärjestöille ja opiskelijakunnille.	
			Kannustetaan nuoria asettumaan ehdolle eduskuntavaaleissa.	Päätettiin luopua ehdolleasetumiskampanjan järjestämisestä, koska ehdokasasettelu on jo melko pitkällä eri puolueissa. Syksyn aikana on pohdittu, miten kannustetaan myös alaikäisiä nuoria vaikuttamaan vaaleissa. Heidät on myös huomioitu materiaalien suunnittelussa.
			Suunnitellaan eduskuntavaalikampanja niin, että toimijoiden hyvinvointi ja jaksaminen turvataan kampanjan aikana.	Liittohallituksen ja piiritoimikunnan yhteistapaamisessa syyskuussa keskusteltiin puheenjohtajan johdolla toimijoiden ajatuksista ja toiveista kevään 2023 kampanjaa varten, jotta kaikkien hyvinvointi ja jaksaminen voidaan turvata.

Jatkuvan toiminnan kuvaus:

Nro	Toiminnan kuvaus	Toiminnan tavoitteet	Toimenpiteet	Tulokset
1	Vaikuttaminen lukiolaisia ja nuoria koskeviin asioihin sekä lukiolaisten edustaminen	Lukiolaisten tavoitteet näkyvät paikallisessa, kansallisessa ja eurooppalaisessa päätöksenteossa. Lukiokoulutus on laadukasta ja antaa kaikille opiskelijoille hyvät edellytykset elämään.	Edustetaan lukiolaisia kaikissa merkittävissä lukiokoulutusta ja lukiolaisia käsittelevissä työryhmissä ja toimitelmissä. Vaikutetaan lukiolaisia koskevaan päätöksentekoon muun muassa tapaamalla päättäjiä, antamalla lausuntoja ja tarjoamalla asiantuntemusta päätöksenteon tueksi. Ylläpidetään ja luodaan laadukkaita verkostoja sidosryhmien kanssa.	Lukiolaisten asioita on edistetty kaikissa olennaisissa työryhmissä ja toimitelmissä. Yhteensä edustuspaikkoja on 32. Olenaisia viranhaltijoita ja sidosryhmiä on tavattu säännöllisesti. Piirejä on tuettu tapaamaan kansanedustajia alueillaan 200 kansanedustajaa - ohjeistuksen mukaisesti. 30.9.2022 mennessä piirit tapasivat 12 kansanedustajaa. Tapaamispaketti päivitettiin helmikuussa ja kevään aikana mukaan lisättiin tapaamispyyntöohjeet. Vaalikauden aikana piirit ovat tavanneet yhteensä 57 kansanedustajaa. Syyskuun loppuun mennessä on annettu 32 lausuntoa sekä pyydetystä aiheista että muista lukiolaisille olennaisista aiheista. Koronatilanteen vuoksi keväälle suunniteltua ajankohtaiskatsausta poliittisille nuoris- ja opiskelijajärjestöille ei järjestetty, mutta perinnettä on tarkoitus jatkaa vuonna 2023.

			Vaikutetaan ja pidetään yhteyttä europarlamentaarikkoihin ja tavataan heitä mahdollisuuksien mukaan.	Europarlamentaarikkojen tapaamisia ei ole koettu tämän vuoden aikana ajankohtaiseksi.
2	Yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen	Lukiolaiset on aktiivinen keskustelija ja keskustelunherättäjä yhteiskunnallisissa asioissa nuorten näkökulmasta.	Seurataan yhteiskunnallista keskustelua ja laaditaan kannanottoja ja mielipidekirjoituksia ajankohtaisista aiheista.	Syyskuun loppuun mennessä on tehty neljä (4) omaa kannanottoa sekä kaksi (2) yhteiskannanottoa muiden järjestöjen kanssa. Kannanotot ovat olleet sekä aloitteellisia että reaktiivisia.
			Tehdään keskustelunavauksia ja reagoidaan yhteiskunnalliseen, nuoria koskevaan keskusteluun.	Twitterissä on jaettu aktiivisesti omia julkaisuja ja kommentoitu lukiolaisia koskevia uutisia sekä muita keskusteluja.
			Luodaan ja ylläpidetään suhteita mediaan tavoitteellisesti.	Ollaan pidetty yllä listaa Lukiolaisista kirjoittaneista toimittajista ja tarjottu heille lisää kirjoitettavaa liitosta.
				Lakkiaisskumpat järjestettiin 3.6. ja tilaisuuteen kutsuttiin sidosryhmiä sekä median edustajia. Tilaisuudessa oli 77 osallistujaa, myös median edustus.
			Ollaan näkyvillä yhteiskunnallisesti merkittävissä tilaisuuksissa.	SuomiAreenaan osallistui puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja edunvalvonta-asiantuntijat. Puheenjohtaja oli mukana kolmessa paneelissa.
			Kannustetaan toimijoita osallistumaan edunvalvonnallisiin keskusteluihin sekä jakamaan liiton tuottamaa sisältöä sosiaalisessa mediassa.	Talvipäivillä kannustettiin toimijoita olemaan aktiivisia Twitterissä ja markkinoitiin piirien Twitter-opasta. Piirit ovat aktivoituneet Twitterissä.
			Tarjotaan toimijoille tietoa ajankohtaisista aiheista.	Talvi-, Kevät- ja Syyspäivillä kerrottiin liiton edunvalvonnan ajankohtaisista asioista. Liittokokouksessa kerrotaan lisää osavuositoimintakertomuksen muodossa.
3	Vaikuttamisesta viestiminen	Lukiolaiset, heidän huoltajansa ja lukion henkilökunta ovat kiinnostuneita ja tietoisia Lukiolaisten kannoista sekä päätöksistä, jotka koskevat nuoria. Lukiolaisten tekemä vaikuttamistyö on näkyvää lukiolaisille.	Tehdään ajankohtaista ja suunnitelmallista edunvalvontaviestintää.	Edunvalvontaviestintää on suunniteltu yhdessä viestinnän asiantuntijan ja harjoittelijoiden kanssa. Ajankohtaisiin asioihin on reagoitu nopealla aikataululla.
			Viestitään edunvalvonnallisista teemoista saavutettavasti, kiinnostavasti ja vuorovaikutteisesti niissä kanavissa, joita lukiolaiset käyttävät.	Edunvalvontaviestintää on toteutettu Instagramissa aktiivisesti. Instagram-feedissä on edunvalvontasektorin tuottamia postauksia yhteensä ainakin 12 (ei sisällä hankkeiden postauksia). Instagramin osallistavia toimintoja on hyödynnetty stories-postauksissa.
			Toteutetaan edunvalvonnallisia viestintäkampanjoita.	Osallistuttiin Opiskelijoiden mielenterveyspäivän kampanjaan somessa. Syksyllä viestintäkampanja Lukiolaisbarometrin tuloksista.
			Edunvalvontaviestinnässä otetaan huomioon myös lukiolaisten huoltajat ja lukioiden henkilökunta.	Edunvalvonnan teemoista on viestitty jokaisessa uutiskirjeessä sekä Facebookissa ja Twitterissä.
			Tuetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä edunvalvonnallisessa viestinnässä.	Piireille on tarjottu tukea omien mielipidekirjoitusten ja kannanottojen kirjoittamiseen. Piirejä on tuettu viestimään omista edunvalvontasaavutuksistaan sekä kannustettu jakamaan liiton edunvalvonnallisia postauksia.
			Nostetaan esiin viestintäkanavissa piiri- ja jäsenjärjestöjen edunvalvonnallisia saavutuksia.	Twitterissä on jaettu piirien edunvalvontasaavutuksia.

4	Asiantuntijuuden vahvistaminen	Lukiolaiset on arvostettu ja asiantunteva lukiolaisten edunvalvoja. Lukiolaisten demokraattisesti määrittelemiä tavoitteita tuetaan tutkitulla tiedolla.	Toteutetaan Lukiolaisbarometri-selvitys yhteistyössä Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr:n kanssa parillisina vuosina.	Lukiolaisbarometrin tiedonkeruu toteutettiin joulutammikuussa. Tulokset julkaistiin osoitteessa lukiolaisbarometri.fi .
			Viestitään Lukiolaisbarometrin tuloksista laajasti.	Lukiolaisbarometrin tulosten julkistamistilaisuus järjestettiin 26.8. Musiikkitalossa. Tilaisuutta varten toteutetaan tiivis esite sekä tiedote medialle. Tilaisuuteen kutsuttiin laajasti sidosryhmiä, poliitikkoja ja mediaa, ja osallistujia oli lopulta 55. Tilaisuudessa oli puhujana opetusministeri Li Andersson, kansanedustaja Jouni Ovaska, OAJ:n puheenjohtaja Katarina Murto sekä kaksi lukiolaista. Tilaisuudessa kuvattiin klippejä MTV Uutisiin. Tilaisuutta varten painatettiin tuloksia esitteleviä esitteitä.
			Tarjotaan asiantuntemusta muiden tahojen lukiolaisia koskevaan tutkimustyöhön ja tehdään tarvittaessa omia selvityksiä yhteistyökumppaneiden kanssa.	Syksyllä on käynnissä viisiosainen viestintäkampanja Lukiolaisbarometrin tuloksiin liittyen. Tuloksia on esitelty myös sidosryhmiä ja päättäjiä tavatessa. Lukiolaisbarometri on saanut suuren määrän mediaosumia julkaisupäivänä ja sen jälkeen.
			Kasvatetaan Lukiolaisten asiantuntemusta hyödyntämällä vaikuttamistyössä ajankohtaisia selvityksiä ja tutkimuksia.	Liitto oli mukana yhteistyökumppanina hakemassa rahoitusta erääseen lukiolaisia koskevaan tutkimushankkeeseen, mutta tutkimusta ei päästy toteuttamaan.
5	Opiskelijakuntien edunvalvonnan tukeminen	Opiskelijakunnilla on resurssit tunnistaa ja ratkaista ongelmatilanteita lukioissaan. Opiskelijakunnat vaikuttavat aktiivisesti omilla paikkakunnillaan ja lukioissaan hyödyntäen Lukiolaisten tarjoamia resursseja.	Koulutetaan opiskelijakuntia vaikuttamaan lukioissa, kunnissa ja muissa paikallisissa yhteisöissä.	Opiskelijakunnille tuotettiin laadukas vaikuttamiskoulutus kevään Watereille. Vastaava koulutus järjestetään myös syksyn Watereilla.
			Tarjotaan opiskelijakunnille tukea ja materiaaleja vaikuttamistyöhön sekä viestitään ajankohtaisista vaikuttamisen paikoista.	Edunvalvonnallisista teemoista on viestitty opiskelijakunnille uutiskirjeiden kautta. Vaikuttamisen paikoista on viestitty myös Telegramin Osallisuus-chatissa.
			Kerätään toimintamalleja paikalliseen ja alueelliseen vaikuttamiseen piiri- ja jäsenjärjestöille sekä opiskelijakunnille hyödyntäen muita vaikuttavia tahoja. Luodaan ja päivitetään tarvittaessa toimintamalleja erilaiset alueet, kunnat ja lukiot huomioiden.	Loppuvuoden aikana on tarkoitus kartoittaa erityisesti edunvalvontavastaavien kanssa KIMPPAn mahdollisia päivitystarpeita ja luodaan materiaaleja tarpeen mukaan.
			Koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä tukemaan opiskelijakuntia vaikuttamistyössä.	Talvipäivillä koulutettiin edunvalvontavastaavia opiskelijakuntien vaikuttamisen tukemisesta. Lisäksi FIBSiä koulutettiin erikseen.
6	Lukiolaisten osallisuus vaikuttamistyössä	Lukiolaisten vaikuttamistavoitteet perustuvat lukiolaisten mielipiteisiin. Lukiolaiset osallistuvat liiton vaikuttamistyöhön.	Osallistetaan lukiolaisia valtakunnallisen vaikuttamistyön tekemiseen järjestämällä toimijailtamia ajankohtaisista aiheista.	Toimijailtamista päätettiin luopua, koska etätahtumille ei ole enää ollut kysyntää tai innokkaita osallistujia koronan väistyttyä.
			Kartoitetaan lukiolaisten, opiskelijakuntien sekä piiri- ja jäsenjärjestöjen mielipiteitä tekemällä kyselyitä edunvalvonnallisista teemoista. Kerättyä dataa hyödynnetään Lukiolaisten edunvalvonnassa.	Lokakuussa toteutetaan seurantakysely liittyen syksyllä 2021 voimaan tulleisiin uudistuksiin. Lukiolaisten mielipiteitä kartoitettiin myös eduskuntavaalitavoitteita ja liittokokouksen julkilausumaa varten sekä erilaisten Instagram-kyselyiden avulla.

			Tarjotaan lukiolaisille ja opiskelijakunnille mahdollisuuksia osallistua asiakirjatyöstöön.	Liittokokouksessa käsiteltävät asiakirjat lähetettiin syyskuussa kommenttikierroksille piiri- ja jäsenjärjestöihin sekä opiskelijakunnille.
7	Lukiolaisten tuki ja neuvonta	Yksittäiselle opiskelijalle on tarjolla tukea ja apua koulutukseen liittyvissä ongelmissa sekä tietoa lukiolaisten oikeuksista. Lukiolaiset osaavat hyödyntää liiton tarjoamia oppaita ja hakea liitolta apua, kun sitä tarvitsevat.	Tarjotaan tietoa ja vastataan opiskelijoiden kysymyksiin Lukiolaisoppaan sekä lukiolaisten suorien yhteydenottojen kautta.	Lukiolaisopasta on päivitetty syksyn aikana tarpeellisin osin. Lisäksi on päivitetty Perustietoa lukiosta -sivua ja Kysy lukiolaiselta -sivuja.
				Lukiolaisten kysymyksiin on vastattu sähköpostitse, puhelimitse ja somessa.
			Markkinoidaan Lukiolaisopasta laajasti sosiaalisessa mediassa, uutiskirjeissä ja koulukäynneillä.	Lukiolaisopasta on markkinoitu somessa, uutiskirjeissä ja koulukäynneillä.
			Markkinoidaan Lukiolaisten Työelämäopasta.	Lukiolaisten Työelämäopasta on markkinoitu uutiskirjeessä ja koulukäynneillä.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Vuoden 2022 kärkihankkeet:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset
I	Pohjoismaisen yhteistyön kehittäminen	Pohjoismainen yhteistyö on monipuolista ja hyödyllistä. Pohjoismainen yhteistyö on jatkuvaa. Lukiolaisten tavoitteet näkyvät pohjoismaisessa yhteistyössä.	Tavataan pohjoismaisia järjestöjä. Luodaan uusi pohjoismainen yhteisö yhdessä muiden pohjoismaisten toisen asteen järjestöjen kanssa. Luodaan uudelle pohjoismaiselle yhteisölle tavoitteet sekä toimintamallit. Osallistetaan piiritoimikuntaa ja toimijoita kantojen muodostamisessa. Järjestetään pohjoismaisten toisen asteen järjestöjen tapaaminen pohjoismaisen yhteistyön tulevaisuudesta.	Pohjoismaisia järjestöjä on tavattu ja pohja yhteistyöverkostolle on luotu johon on luotu myös yhteiset tavoitteet Pohjoismainen yhteistyötapaaminen on järjestetty.

Jatkuvan toiminnan kuvaus:

Nro	Toiminnan kuvaus	Toiminnan tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset
1	Kansainvälinen jaos	Kansainvälinen jaos on tärkeä ja monipuolistava osa Lukiolaisten toimintaa. Kansainvälinen jaos on aktiivinen ympäri vuoden. Kansainvälisen jaoksen toiminta on jatkuvaa. Lukiolaisia kiinnostaa osallistua kansainvälisen jaoksen toimintaan.	Valitaan kansainvälinen jaos sekä sille puheenjohtajisto johtamaan ja koordinoimaan liiton kansainvälistä toimintaa. Kansainvälinen jaos ja sen puheenjohtajat perehdytetään tehtäviinsä heti vuoden alussa. Perinnönsiirrossa liittohallitus ja piiritoimikunta pidetään tietoisena kansainvälisen jaoksen toiminnasta. Jaetaan tarpeen mukaan vastuita jaoksen jäsenille. Perehdytetään jaoksen jäsenet vastuutehtäviinsä. Kansainvälinen jaos kokoustaa säännöllisesti ympäri vuoden.	Jaos on valittu ja perehdytetty tehtävään. Jaos on kokoustanut aktiivisesti vuoden aikana.
2	Kansainvälisen toiminnan osallisuus	Toimijat ovat tärkeä ja aktiivinen osa kansainvälistä toimintaa.	Toimijoita osallistetaan kansainväliseen toimintaan. Tiedotetaan toimijoille monikanavaisesti erilaisista mahdollisuuksista osallistua kansainväliseen toimintaan. Järjestetään kansainväliseen toimintaan liittyviä toimijajaltamia.	Osallisuusryhmässä on tiedotettu kansainvälisen toiminnan mahdollisuuksista.

3	Kansainvälinen edunvalvonta	Lukiolaiset on kansainvälisesti tunnettu ja vakavasti otettava toimija. Lukiolaisten tavoitteet etenevät kansainvälisellä kentällä.	Kannustetaan Lukiolaisten toimijoita hakeutumaan kansainvälistä toimintaa tekevien sidosryhmien ja kattojärjestöjen luottamustehtäviin. Lukiolaisten ulostuloja sekä asiakirjoja käännetään ja niitä julkaistaan englanniksi. Lukiolaisten kansainvälisiä tavoitteita koulutus-, sosiaali- ja nuorisopolitiikassa kirjataan ylös ja niitä pidetään yllä liiton tavoiteohjelmassa. Otetaan kantaa kansainvälisiin lukiolaisia koskeviin asioihin. Osallistutaan Global Student Forum tapahtumiin ja konferensseihin.	Kansainvälisen toiminnan tavoitteet näkyvät tavoiteohjelmassa vuonna 2022.
4	Pohjoismainen yhteistyö	Pohjoismainen yhteistyö edistää Lukiolaisten toiminnan kehittymistä.	Tavataan ja keskustellaan pohjoismaisten toisen asteen järjestöjen kanssa. Edistetään uuden pohjoismaisen yhteistyömuodon kehittymistä.	Järjestettiin yhdessä FSSn kanssa pohjoismaisten opiskelijajärjestöjen tapaaminen.
5	Eurooppalainen yhteistyö	Lukiolaisilla on toimivat suhteet eurooppalaisiin sidosryhmiin.	Osallistutaan aktiivisesti eurooppalaisten sidosryhmien tapahtumiin. Tehdään tiivistä yhteistyötä muiden eurooppalaisten toisen asteen opiskelijajärjestöjen kanssa. Ylläpidetään aktiivista vuorovaikutusta OBESSUn kanssa.	Vuoden aikana on osallistettu erittäin aktiivisesti OBESSUn tapahtumiin.
6	Kotimainen yhteistyö	Lukiolaisilla on toimivat suhteet kotimaisiin sidosjärjestöihin.	Tavataan ja tehdään yhteistyötä muiden kotimaisten kansainvälistä toimintaa tekevien opiskelija- ja nuorisojärjestöjen kanssa. Keskustellaan ajankohtaisista asioista kotimaisten sidosjärjestöjen kanssa.	Kotimaisten toimijoiden kanssa on tehty yhteistyötä ja käyty keskustelua KV-tapahtumien teemoista.
7	Kansainvälinen viestintä	Lukiolaisten toimijat tietävät kansainvälisestä toiminnasta. Kansainvälisen toiminnan viestintä on laadukasta, saavutettavaa ja säännöllistä.	Panostetaan kansainvälisen viestinnän vuorovaikutteisuuteen, saavutettavuuteen ja laadukkuuteen. Luodaan ja päivitetään mittareita kansainvälisen toiminnan viestinnälle. Seurataan, mitataan ja kehitetään kansainvälistä viestintää. Luodaan ja päivitetään kansainvälisen toiminnan viestinnälle vuosikello, jota seurataan ympärivuotisesti. Tiedotetaan liiton kansainvälisestä toiminnasta Lukiolaisten sisä- ja ulkopuolelle. Tiedotetaan kansainvälisistä opiskelijajärjestöistä lukiolaisille.	Kansainvälinen jaos on päivittänyt omaa Instagram-tiliään. Lukiolaiset ovat näkyneet monipuolisesti muiden kansainvälisten opiskelijajärjestöjen viestinnässä.

PALVELUT

Vuoden 2022 kärkihankkeet:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset
I	Jäsenyyden vetovoimaisuus	Jokainen lukiolainen kokee Lukiolaisten jäsenyyden hyödylliseksi. Lukiolaisten jäsenkanta on laaja ja monimuotoinen. Piiri- ja jäsenjärjestöjen yritysysteistyö on laadukasta.	Hankitaan lukiolaisille vain Lukiolaisten jäsenille rajattuja jäsenetuja.	Uusia, vain lukiolaisille suunnattuja, etuja on hankittu ympäri vuoden erilaisten yhteistöiden muodossa.
			Hankitaan ja luodaan Lukiolaisille uudenlaisia jäsenetuja lukiolaisten toiveiden pohjalta.	Jäsenetuja esittelevä somekamppanja toteutettiin keväällä. Lukiolaiskyselystä saadut vastaukset on läpikäyty ja vastauksia hyödynnetty toiminnan kehittämisessä.
			Luodaan uusia toimintamalleja piiri- ja jäsenjärjestöjen yritysysteistyön kehittämiseksi ja jalkautetaan ne piiri- ja jäsenjärjestöihin.	Uusia markkinointimateriaaleja on toteutettu sekä tuotettu. Niitä on jaettu piireille sekä jäsenjärjestölle heidän toimintansa tueksi. Toimijoille on järjestetty koulutusta yritysysteistyön tekemisestä.
			Tuetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä paikallisetujen hankkimisessa.	Palkitsemisjärjestelmä luotu yhdessä Franklin kanssa ja sitä on hyödynnetty. Ohjeistus pitää päivittää syksyllä.
			Kehitetään uusia tapoja tavoittaa lukiolaisia, jotka eivät vielä ole jäseniämme.	Kysely toteutettiin ja siitä saatuja vastauksia mietitty.
			Viestitään jäseneduista lukiolaisille laajemmin ja selkeämmin.	Kirjallista strategiaa jäseneduista viestimistä varten ei ole luotu. Piirejä ja jäsenjärjestöä on tarvittaessa tuettu jäsenetuihin liittyvän viestinnän tiimoilta.
			Kehitetään tapoja kerätä tietoa Lukiolaisten jäsenyydestä koetuista hyödyistä.	Jäsenetujen kehittämisessä on hyödynnetty lukiolaiskyselyn vastauksia. Somekyselyitä on toteutettu useampia ja niistä saatuja tuloksia tarkasteltu. Palautteenantokanava on tehty (google-forms) ja se on linkitetty "usein kysyttyä" -sivulle Lukiolaisten verkkosivuilla.
II	Lukiolaisten brändin kirkastaminen	Lukiossa opiskelevat tietävät ja ymmärtävät, mitä Lukiolaisten toiminta pitää sisällään. Yhteistyöorganisaatiot tunnistavat Lukiolaiset ja sen toiminnan, sekä näkevät yhteistyön houkuttelevana. Lukiolaisten ja piiri- ja jäsenjärjestöjen viestintä on saavutettavaa.	Kehitetään jäsenyyden markkinointia eri viestinnän kanavissa.	Verkkosivujen sisältöjen mietintä ja päivittämisen suunnittelu on aloitettu. Jäsenhankinta- & yhteistyökampanjoiden kehitystä on toteutettu.
			Kehitetään ja vakiinnutetaan Lukiolaisten visuaalista ilmettä saavutettavammaksi.	Graafinen ohjeistus on päivitetty saavutettavaa digiviestintää tukevaksi. Muutoksia tehtiin ainoastaan värien käyttöön huomioiden värien riittävyyden ja kontrastit.
			Tuetaan ja koulutetaan piirejä visuaalisen ilmeen käytöstä ja viestinnän saavutettavuudesta.	Piirien viestintävastaavia on koulutettu digiviestinnän saavutettavuudesta ja liiton visuaalisen ilmeen käytöstä Talvipäivillä. Uusille koulutuksille ei ole ollut kysyntää.
			Selkeytetään Lukiolaisten tapahtumaviestintää ja vahvistetaan tapahtumien brändejä.	Lukiolaisten omille toistuvilla tapahtumilla on luotu tunnistettavia visuaalisia elementtejä ja niitä on käytetty markkinoinnissa toistuvasti. Lukiolaisten suurimmilta tapahtumilta on tuotettu tapahtumaviestintää liiton omiin viestintäkanaviin. Syksyn tulevilta tapahtumilta tullaan tuottamaan myös viestinnällistä sisältöä niille relevantteihin kanaviin.
			Kehitetään tapoja tehdä viestinnällistä yhteistyötä kumppaneiden kanssa.	Lukiolaisille on viestitty palveluista ja kumppaneista. Yhteistyön arvon merkitys tuodaan esiin kumppaneille muun muassa powerpoint-esityksen avulla. Uusia kumppaneita on kartoitettu.

			Uudistetaan Lukiolaisten markkinointimateriaaleja.	Uudet markkinointimateriaalit on tuotettu ja ne on otettu käyttöön niin keskusliiton kuin piirien- ja jäsenjärjestön toimesta.
			Selkeytetään Lukiolaisten toimintaa markkinoinnin keinoin eri viestintäkanavissa.	
III	Improbaturin uudistuksen vakiinnuttaminen	Improbaturin uudistus on vakiintunut.	Seurataan Improbaturin uudistuksen vaikutuksia ja siitä nousevia uusia tarpeita jatkuvasti.	
		Improbaturin uudistus on löytänyt lukiolaiset.	Tuetaan Improbaturin viestintää Lukiolaisten omissa kanavissa.	
		Improbatur on taloudellisesti vakaa.	Kehitetään Improbaturin ilmoitusmyyntiä.	Pohdinta on aloitettu ja asiaan palataan tarkemmin vielä syksyn aikana.
		Improbaturilla on laaja lukijakunta.	Panostetaan Improbaturin markkinointiin.	Verkkomedian analytiikkaa ei ole vielä voitu seurata.
IV	Jäsenrekisterin uudistaminen		Kilpailutetaan määrittelydokumentin perusteella toimittajat.	Valmista on.
		Jäsendataa on helppo hyödyntää.	Otetaan hallitusti käyttöön uusi järjestelmä ja varmistetaan, ettei tietoa huku muutoksen keskellä.	Valmista on.
		Jäsenrekisteri on päivitetty ja nykyaikainen.	Huomioidaan rekisterin vaihtuminen jäsenhankinnassa ja -pidossa.	Vaihdos on toteutettu ja prosessi on valmis.
		Jäsenyysprosessi on tehokas.	Informoidaan kumppaneita tulevasta muutoksesta.	Valmista on.
		Henkilötiedot ovat yhdessä paikassa ja tietoturvallisesti säilytettyjä.	Koulutetaan tarpeelliset henkilöt jäsenrekisterin ylläpidosta ja hallinnasta.	Henkilöt on kartoitettu.
		Jäsenmaksuprosessi on sujuva.	Hyödynnetään jäsenrekisterin ja -tietojen mahdollisuuksia yli sektorirajojen.	Jäsendatan hyödyntämistä muussa toiminnassa ei ole pystytty vielä toteuttamaan.

Jatkuvan toiminnan kuvaus:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset
1	Jäsenhankinta		Järjestetään jäsenhankintakoulutusta vuoden alusta lähtien, sekä tarjotaan ohjeistus ja selkeät toimintamallit piirien omien jäsenhankintakoulutusten järjestämiseen.	Yksi koulutus on järjestetty, mutta muuten koulutuksia ei ole järjestetty, koska koulutuksille ei ole ollut enempää tilausta.
			Järjestetään Koulukävijäkoulutus ja tuetaan piiri- ja jäsenjärjestöjen jäsenhankinnan koulutusta.	Koulukävijäkoulutus on järjestetty.
		Vähintään puolet Suomen lukiolaisista on Lukiolaisten jäseniä.	Lukiolaisten toimijat kiertävät jokaisessa Suomen päivälukiassa esittelemässä Lukiolaisuutta sekä Lukiolaisten palveluita ja toimintaa.	Kevään tulosta on tarkasteltu ja sitä tullaan hyödyntämään syksyllä.
		Lukiolaiset ymmärtävät Lukiolaisten jäsenyyden merkityksen.	Kohdennetaan jäsenhankintaa myös lukion myöhempien vuosikurssien opiskelijoille, huoltajille ja peruskoulunsa päättävälle.	Jäsenyyttä on markkinoitu myös myöhempien vuosikurssien opiskelijoille koulukäynneillä. Toimijoita ei ole koulutettu vanhempainilloissa tehtävistä esittelyistä.
		Lukiolaiset vierailee jokaisessa Suomen päivälukiassa vuosittain.	Jäsenhankintataulukkoa käytetään konkreettisten tavoitteiden asettamiseen, ja sitä päivitetään sekä seurataan aktiivisesti.	Jäsenhankintataulukkoja on päivitetty ennen jäsenrekisterimuutosta. Uudet jäsenhankintataulukot tulossa syksyn / talven 2022 aikana.
		Lukiolaiset haluavat olla jäseniä koko lukion ajan.		
		Jäsenhankinnassa hyödynnetään kaikkia jäsenyyden muotoja.	Tarjotaan lukiolaisille liittymisetu.	Tuloksia pyrittiin hyödyntämään parhaan mukaan.

			Markkinoidaan jäsenyyttä ympärivuotisesti eri somekanavissa, lukioissa ja Improbaturin verkkojulkaisussa. Panostetaan kampanjoihin erityisesti lukiolaisuuden merkkipaaluissa. Hyödynnetään monivuotista jäsenyyttä jäsenyyden markkinoinnissa.	Jäsenyyttä on markkinoitu muun muassa eri somekanavissa ja lukiolaisuuden merkkipaaluja on nostettu esiin vuoden aikana.
2	Jäsenyys ja jäsenpalvelu	Jäsenpalvelu on lukiolaisille hyödyllinen ja toimiva. Lukiolaiset tiedostaa lukiolaisten tarpeet. Jäsenpalvelu on ennakoivaa. Jäsenyyteen liittyviä ongelmia osataan ratkaista jo paikallisella tasolla.	Lukiolaisia palvelee ystävällisesti ja ripeästi.	Viesteihin on pyritty vastaamaan mahdollisimman nopeasti ja pahimpaan kiireaikaan myös kiireapulaisia on ollut auttamassa.
			Palvelee jäseniä Lukiolaisien pääasiallisissa kanavissa sekä jäsenpalvelulle tarkoitettussa sähköpostissa, chatissa ja puhelimessa.	Jäseniä on palveltu jäsenpalvelulle tarkoitetuissa kanavissa.
			Tarjotaan saavutettavissa olevaa, ajankohtaista ja relevanttia tietoa Lukiolaisista sekä Lukiolaisten jäsenyydestä ja jäsenpalvelusta.	Lukiolaisten someen ja verkkosivuille on päivitetty jäsenyyteen liittyvistä asioista.
			Sujuvoitetaan jäseneksi liittymistä ja jäsenyyden jatkamista teettämällä säännöllisesti jäsenrekisterin kehitystyötä.	Valmis.
			Toteutetaan vuosittainen lukiolais- ja jäsenkysely. Jäsenille, jotka eivät jatka jäsenyyttä, tehdään erosyykysely.	Kysely on lähettämistä vaille valmis.
			Koulutetaan toimijoita vastaamaan kysymyksiin jäsenyydestä ja siihen liittyvistä ongelmista.	Jäsenyydestä on koulutettu heinäkuussa Koulukävijäkoulutuksen osallistujia.
3	Kumppanuudet	Lukiolaisten kumppanuudet tukevat ja täydentävät lukiolaisille tarjottavaa palvelukokonaisuutta sekä tukevat liiton taloudellista vakautta. Lukiolaiset on houkutteleva yhteistyökumppani.	Liitto neuvottelee kumppanuuksia, joista on hyötyä kaikenlaisille lukiolaisille.	Keväällä sekä syksyllä on kontaktoitu ja listattu potentiaalisia kumppanuuksia.
			Olemassaolevat kumppanit tavataan vuosittain ja kumppanuuksia pyritään kehittämään yhä hyödyllisemmäksi lukiolaisille.	Vanhoja tuttuja kumppanuuksia on tavattu säännöllisesti ja tätä tullaan jatkamaan.
			Järjestetään Studia-messut Messukeskuksen kanssa.	Studian suunnittelu ja järjestely on käynnissä.
				Vuoden 2021 Studia-messujen palautteet on käyty läpi ja niiden avulla on kehitetty vuoden 2022 Studia-messuja. Vuoden 2022 Studia-messujen palautteet käydään läpi messujen jälkeen.
			Liitto neuvottelee laajoja valtakunnallisia kumppanuuksia.	Neuvottelut on käyty ja sopimus on lähes valmis.
				Potentiaalisia kumppaneita on tavattu ja uusia yhteistyömahdollisuuksia toteutettu.
			Pidetään yllä ja tarvittaessa päivitetään kumppanuuksien eettisiä periaatteita.	Olemassaolevia kumppaneita on tavattu säännöllisesti ja tarpeen mukaan.
				Ohjeistus on päivitetty.
			Koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä yritys yhteistyöstä ja kumppanuuksista.	Koulutusta on järjestetty.

4	Myynti	Myynti tukee liiton taloudellista vakautta ja kumppanuuksien muodostumista.	Myydään mainospaikkoja uutiskirjeisiin, sosiaaliseen mediaan, tapahtumille, improbatur.fi-sivustolle sekä muihin Lukiolaisten palveluihin ja tuotteisiin.	Mediakortit on päivitetty ja niiden ilme uudistettu. Palvelukokonaisuuksia on kirkastettu muun muassa luomalla uusia kumppanuuksia varten esittelydiashow tuotteistamme. Olemme myös pohtineet omien tuotteidemme sanallistamista tarkemmin. Myös hinnoittelukonsultaation mahdollisuutta on lähdetty selvittämään, jotta pystymme parantamaan palvelukokonaisuuksiamme sekä selkeyttämään niitä.
			Kehitetään uusia myynnin paikkoja.	Myyntiä on saatu toteutettua todella hyvin aiempiin vuosiin verrattuna. Uusien kumppanien ideointiin ja prospektointiin on priorisoitu paljon aikaa.
			Seurataan myynnin toteumaa läpi vuoden.	Myyntiä on seurattu pitkälti numeroihin pohjautuvan datan avulla.
			Seurataan myyntipaikkojen houkuttelevuutta ja kehitetään niitä tarvittaessa.	Myyntipaikkojen houkuttelevuutta on analysoitu suhteellisen pintapuolisesti.
			Myyntissä seurataan Lukiolaisten eettisiä periaatteita.	Eettiset periaatteet on huomioitu jatkuvasti myyntityössä.
			Tuetaan tarvittaessa piiri- ja jäsenjärjestöjen myyntityötä.	Kartoitusta on tehty ja koulutuksia tarjottu sekä tehty tarpeen mukaan. Tukea on annettu tarpeen mukaan sitä tarvitseville
5	Viestintä	Lukiolaisten viestintä tukee lukiolaisten arkea ja pyrkii tavoittamaan jatkuvasti enemmän lukiolaisia. Lukiolaisten viestintä on vuorovaikutteista, saavutettavaa ja laadukasta. Lukiolaisten viestintä luo ja tukee yhteisöllisyyttä. Lukiolaisten viestintä tuo Lukiolaisten toimintaa ja arvoja laajasti ja selkeästi esille.	Viestitään lukiolaisten kanssa aktiivisesti sosiaalisen median, verkkosivujen ja uutiskirjeiden kautta.	Lukiolaisten kanssa on viestitty aktiivisesti ja monikanavaisesti vuoden kaikkina vaiheina. Viestinnän strategia on päivityksessä ja sen on määrä valmistua vuoden 2022 loppuun mennessä. Somestrategia päivitetään vuoden 2023 aikana.
			Hyödynnetään sponsoroitua ja kohdennettua markkinointia viestinnällisen sisällön levittämisessä ja uusien lukiolaisten tavoittamisessa.	Maksettua mainontaa on hyödynnetty esimerkiksi arvontojen kanssa.
			Viestitään avoimesti, selkeästi ja ajankohtaisesti niin lukiolaisten arjesta ja nuoruuden merkkipaaluista kuin Lukiolaisten toiminnasta ja arvoista.	Useita viestintäkampanjoita on toteutettu vuoden 2022 aikana ja niiden teemat ovat vaihdelleet ottaen huomioon liiton laajan toiminnan. Verkkosivut on pidetty ajantasalla. Lukiolaisuuden vuosikello on viimeistely ja sitä on hyödynnetty monikanavaisen viestinnän tukena. Uutiskirjeitä on lähetetty ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti.
			Panostetaan viestinnän vuorovaikutteisuuteen, saavutettavuuteen ja laadukkuuteen.	Huomioidaan saavutettavan viestinnän WCAG-kriteeristö liiton kaikessa viestinnässä.
			Koulutetaan lukiolaistoimijoita viestinnästä ympäri vuoden.	Kartoitustyötä on toteutettu ajoittain ja tarvittaessa koulutusta on järjestetty.
			Suunnitellaan ja toteutetaan viestintäkampanjoita Lukiolaisten viestintäkanavissa yhteistyössä piiri- ja jäsenjärjestöjen kanssa.	Lukiolaisten viestintäkampanjoita on toteutettu yhteistyössä piiri- ja jäsenjärjestöjen kanssa.
			Seurataan, mitataan ja kehitetään viestintää.	Sosiaalisen median kanavien dataa on tarkasteltu.
			Huomioidaan visuaalisessa viestinnässä lukiolaisten moninaisuus ja tuodaan tätä esiin, jotta jokainen lukiolainen voi tuntea kuuluvansa Lukiolaisten yhteisöön.	Stokkikuvat on päivitetty ja niitä käytetään viestinnän tukena. Stokkikuvien haettiin halukkaita avoimesti liiton viestintäkanavissa niin, että kaikilla lukiolaisilla taustoista riippumatta on ollut mahdollisuus hakea kuvauksiin mukaan.

6	Improbatur	Lukiolaiset kokevat Improbaturin omakseen.	Seurataan jäsenten näkemyksiä Improbaturista. Kehitetään Improbaturia hankitun tiedon perusteella ja liiton taloudellinen tilanne huomioiden.	
		Improbatur on journalistisesti itsenäinen julkaisu.	Improbaturin teemoja nostetaan säännöllisesti esiin sekä liiton että julkaisun omissa sosiaalisen median kanavissa.	
		Improbatur on ainutlaatuinen, lukiolaisia ja nuoria puhutteleva ja lukiolaisille suunnattu nuorten verkkomedia.	Improbatur kerää aktiivisesti palautetta ja kehittää itseään tehdäkseen julkaisusta yhä kiinnostavamman lukiolaisille.	
		Improbatur levittää tietoisuutta Lukiolaisista.	Improbatur käsittelee lukiolaisia koskevia teemoja rohkeasti ja ennakkoluulottomasti.	
			Improbatur on läsnä lukiolaisten arjessa.	
			Säilytetään Improbaturin journalistinen itsenäisyys.	
7	Frank	Lukiolaiset hyötyvät Frankin tarjoamista eduista ja palveluista monipuolisesti.	Markkinoidaan Frankin digitaalista opiskelijakorttia ja opiskelijapalveluita lukiolaisille.	Frankin mainoksia on uutiskirjeissä syksyllä 2022. Verkkomedian osalta mainontaa ei ole vielä voitu toteuttaa.
		Lukiolaiset käyttävät Frankia aktiivisesti.		Frank on näkynyt Lukiolaisten liiton somekampanjoissa (esimerkiksi Tonnitorstai). Uusia näkyvyyden paikkoja ei ole noussut esiin Koulukävijäkoulutuksen ja Studia-messujen lisäksi.
		Frankin ja liiton vuoropuhelu on vakiintunutta.	Ylläpidetään ja kehitetään liiton, toimijoiden ja Frankin toimiston välistä yhteistyötä. Ollaan aktiivinen yhteistyökumppani omistajavaihdoksen jälkeen.	Yhteydenpito Frankin kanssa on jatkuvaa.
		Frank on hyödyksi Lukiolaisten jäsenhankinnalle.	Koulutetaan toimijoita paikallisetujen hankinnasta ja kirjaamisesta Frankiin.	Piireille ja jäsenjärjestölle on tarjottu koulutusta aiheesta Frankin toimesta. Syksyille kartoitetaan mahdollisesti vielä toinen.

JÄRJESTÖ

Vuoden 2022 kärkihankkeet:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Tulokset ja toteutus
I	Vastuulukio-toiminnan uudistus	Vastuulukiotoiminta on kiinteä osa Lukiolaisten kokonaisvaltaista toimintaa. Lukiolaisilla on toimivat yhteydet jokaiseen lukioon.	Arvioidaan vastuulukiotoiminnan käytänteitä ja kehitetään toimintaa niin, että vastuulukiotoiminta on tärkeä osa koko Lukiolaisten toimintaa kaikilla osa-alueilla.	Kesäkuussa toteutettiin kysely vastuulukiotoiminnan toimivista käytänteistä ja ongelmakohtista piiritoimijoille. Kyselyyn vastasi 12 lukiolaista. Keväällä toteutettiin vastuulukioiden tapaamiskampanja. Kampanjan aikana piirit tapasivat 107 lukiota, joka 40,23 % kaikista lukiosta. Vastuulukioiden tapaamiskampanjan voitti Pohjanmaan piiri, joka ylitti tavoitteensa. Toiseksi kilpailussa tuli Pohjois-Suomen piiri, joka saavutti tavoitteensa 100 %:sesti. Vastuulukiotoiminnan raportointia kehitettiin siten, että ensimmäisen otoke-kauden aikana tehdyistä vastuulukiotapaamisista saa kertoimen tulostavoiterahaan.
			Tarkastellaan vastuulukiotoiminnan rakenteita ja kokonaisuutta kriittisesti tunnistuen sen ongelmakohdat	Piiritoiminnan kautta ei erikseen ole kerätty tietoa vastuulukiotoiminnasta. Vastuulukiotoiminnan rakenteita ja kokonaisuutta on kartoitettu kyselyllä ja sen tuloksia tarkastellaan loppuvuodesta.
			Uudistetaan vastuulukiotoimintaa havaittujen ongelmakohtien pohjalta ja jalkautetaan uudistukset piiri- ja jäsenjärjestöille sekä vertaistukiryhmille.	Loppuvuodesta tarkastellaan ja hyödynnetään kyselyn tuloksia vastuulukiotoiminnan uudistamisessa.
			Luodaan ja päivitetään materiaaleja vastuulukiotoiminnan tueksi.	Vastuulukiotoiminnan tueksi on valmisteltu vastuulukiotoiminnan mallipakettia, joka sisältää ohjeistuksia mm. yhteydenpitoon lukioiden kanssa.
			Kehitetään vastuulukiotoimintaan liittyvää sisäistä ja ulkoista viestintää ja niiden käytänteitä siten, että kaikki ovat kartalla toiminnasta.	Piiri- ja jäsenjärjestöille on otettu käyttöön jäsenrekisterit, jonka kautta voidaan lähettää esim. opiskelijakuntakirjeitä alueen lukiolaisille.
			Arvioidaan tapahtumien ja koulutusten etätoteutusmahdollisuuksia sekä toimitaan arvioiden mukaan.	Ei tehty tätä, koska etäkäytännöt eivät ole tällä hetkellä oleellisia.
			Kehitetään etävuorovaikutusta ja -osallisuutta ja viedään toimivia käytänteitä piiri- ja jäsenjärjestöihin.	Etätapahtumaohjeistus on toimiva sellaisenaan tällä hetkellä. Yhteisöllisyyttä on näkynyt liiton sosiaalisessa mediassa.
			Noudatetaan ja tarvittaessa päivitetään koulutus- ja tapahtumatarjonnan uudistuksen projektisuunnitelmaa.	Projektsuunnitelma on tehty vuosille 2023 ja 2024. Uudistettu koulutus- ja tapahtumatarjonta on huomioitu vuoden 2023 toimintasuunnitelmassa.

II	Yhteisöllisyyden uudelleenrakennus	Lukiolaiset on yhteisöllinen, keskusteleva ja välittävä yhteisö. Toimivat etäajan käytänteet vakiintuvat osaksi Lukiolaisten toimintaa.	Järjestetään tapahtumissa ja koulutuksissa tilaa yhteisöllisyydelle ja hauskuudelle.	Hassuttelulle on varattu aikaa Talvipäiviltä, Kevätpäiviltä sekä kevään ja syksyn Watereilta. Kevätpäiviltä kuvattiin aftermovie, jonka materiaali on kasattavana. Koulutuksille ja tapahtumille on asetettu tavoitteita, kuten "kukaan ei ole yksinäinen, jokainen löytää uusia kavereita, kehen tutustua".
			Vahvistetaan avointa palaute- ja keskustelukulttuuria liitossa ja piiri- ja jäsenjärjestöissä sekä niiden välillä.	Piiri- ja jäsenjärjestöt ovat pitäneet jokaisella tapahtumalla yhteiset piirituokiot. Ollaan kannustettu mm. LAP ja PSP järjestämään yhdessä liittokokouksen iltaohjelmaa. Piiri- ja jäsenjärjestöille on jaettu iltaohjelmien vinkkilista, johon on jaettu monipuolisia ja yhteisöllisiä vaihtoehtoja iltaohjelmien järjestämiseen. Tapahtumilla perustellaan avoimen keskustelun paikkaa turvallisemman tilan periaatteiden avulla. Liiton johtoa = liittohallitusta sekä piiri-toimikuntaa on koulutettu yhteisöllisestä johtamisesta sekä turvallisemman ja hyvän ilmapiirin ylläpitämisestä.
			Vakiinnutetaan toimijailtamat osaksi liiton ympärivuotista toimintaa. Kehitetään toimijailtamien konseptia ja tarjotaan niissä paikkoja yhteisöllisyydelle.	Toimijailtamia on pidetty ajankohtaisista asioista tarpeen vaatiessa. Niitä on markkinoitu Telegram-ryhmissä sekä liittohallituksen instagramissa. Toimijailtamat on lisätty liiton tapahtumakalenteriin. Toukokuussa on järjestetty meetin välityksellä toimijailtama otokeista. Siihen osallistui noin 26 ihmistä.
III	Opiskelijakunta-jäsenyys	Liitto tarjoaa opiskelijakunnille aidosti hyödyllisen ja kiinnostavan jäsenyyden. Opiskelijakuntajäsenyys on tunnettu jäsenyydenmuoto ja opiskelijakuntia liittyy liiton jäseniksi.	Määritellään opiskelijakuntajäsenyyden ehdot ja palvelut ja otetaan opiskelijakuntajäsenyys käyttöön.	Hankkeen ydintiimin luomaa aikataulusuunnitelmaa opk-jäsenyyden luonnille ja käyttöönnotolle on seurattu kevään ajan. Opiskelijakuntajäsenyydestä on luotu selkeä kokonaisuus, joka hyödyttää koko lukioyhteisöä. Tiedot opiskelijakuntajäsenyyteen liittyen on lisätty lukio.fi -sivulle ja löytyy osoitteesta bit.ly/opkjäsenyys. Opiskelijakuntajäsenyys lanseerattiin heinäkuussa Kouliksella ja sitä markkinoitiin syksyllä lukiolaisille ja kouluhenkilökunnalle.
			Kartoitetaan piiri- ja jäsenjärjestöjen sekä opiskelijakuntien tarpeita ja toiveita opiskelijakuntajäsenyyteen liittyen.	Opiskelijakuntajäsenyyden toiveiden ja tarpeiden kartoitusta on hyödynnetty hankkeen ydintiimissä. Puheenjohtajapäivillä on kerätty ajatuksia opiskelijakuntajäsenyyden eri teemoihin.
			Huomioidaan lukioiden moninaisuus jäsenyyttä luotaessa.	Ydintiimi pohti jäsenyyttä luotaessa jäsenyyden selkeyttä. Jäsenyydestä luotiin kokonaisuus, joka on samanlainen kaikille lukioille. Tämä koettiin parhaaksi ratkaisuksi.

			Koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä opiskelijakuntajäsenyydestä ja sen markkinoinnista.	Piiritoimijoille luotiin selkeä ja monipuolinen markkinointipaketti opk-jäsenyyden markkinoinnin tueksi. Piirien puheenjohtajistot koulutettiin ennen Koulusta aiheesta. Piiritoimijat koulutettiin opiskelijakuntajäsenyyden markkinointiin Koulukävijäkoulutuksessa kesällä. Koulukävijäkoulutuksen jälkeen piikummit kertoivat kokouksissa kummipiireilleen opiskelijakuntajäsenyydestä.
			Viestitään palveluista ja jäsenyydestä opiskelijakunnille, ohjaaville opettajille ja rehtoreille esimerkiksi uutiskirjeillä ja koulukäynnillä.	Opiskelijakuntajäsenyydestä viestittiin koulukäynnin yhteydessä lukion opiskelijakunnan hallitukselle ja rehtorille. Markkinoinnin tueksi painatettiin flyer, jota koulukävijät jakoivat lukioille. Opiskelijakuntajäsenyyttä on markkinoitu säännöllisesti somessa, uutiskirjeissä ja koulutuksissa niin lukiolaisille kuin koulukäynnille.

Jatkuvan toiminnan kuvaus:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Tulokset ja toteutus
1	Lukiolaispäivät ja muu aktiivitoiminta	Lukiolaisten tapahtumat palvelevat toimijoita. Lukiolaiset tunnetaan järjestönä, jossa lukiolainen voi kehittää itseään. Lukiolaisissa opittuja taitoja tunnustetaan ja tunnustetaan siten, että niistä on hyötyä myös liiton ulkopuolella. Lukiolaisten toimintaan osallistuu entistä laajempi joukko erilaisista asioista kiinnostuneita lukiolaisia.	Järjestetään kolmet (3) lukiolaispäivät.	Talvipäivät järjestettiin Zoomissa etäyhteyksillä ja Kevätpäivät järjestettiin Lapualla, Wanhassa Karhumäessä. Syyspäivät järjestettiin Kokkolassa.
			Lukiolaispäivillä tarjotaan monipuolista koulutusta vastuualueista, johtamisesta ja tiimitoiminnasta. Lukiolaispäivien koulutuksissa saa laajat valmiudet toimia Lukiolaisissa.	Lukiolaispäivillä on järjestetty vertaisryhmien tapaamisia. Koulutuksille on asetettu tavoitteet.
			Kehitetään työkaluja, joiden avulla lukiolaiset pystyvät tunnistamaan ja laajentamaan omaa osaamistaan.	Työkaluja ei ole ehditty kehittää.
			Hyödynnetään olemassaolevia opitun tunnustamisen menetelmiä.	Toimintatodistukset on edellisen vuoden toimijoille lähetetty.
			Edistetään Lukiolaisissa toimimisen saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta sekä kehitetään ilmapiiriä kutsuvammaksi.	Tapahtumien palautelomakkeissa on kysytty yhdenvertaisuudesta ja esteettömyydestä. Tapahtumia suunniteltaessa on kartoitettu tilojen esteettömyyttä sekä viestitty aina tästä osallistujille. Toiminnassa on noudatettu turvallisemman tilan periaatteita.
2	Etämahdollisuuksien hyödyntäminen toiminnassa	Lukiolaisilla on valmiudet toimia monialustaisesti.	Koulutetaan etäyhteyksillä toimimisesta piiri- ja jäsenjärjestötoiminnassa.	Koulutuksia ei ole järjestetty.
			Tarjotaan malleja etämahdollisuuksien hyödyntämiseen piiri- ja jäsenjärjestöjen sekä opiskelijakuntien toiminnassa.	Malleja ei ole aktiivisesti tarjottu.
			Tarjotaan myös etäyhteyksin osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia yhdenvertaisuuden sekä saavutettavuuden edistämiseksi.	Talvipäivät, puheenjohtajapäivät ja koulutuskeskiviikot järjestettiin etäyhteyksillä. Liittohallituksen ja piiritoimikunnan get togetherille osallistuminen onnistui hybridinä osaan ohjelmanumeroista.

3	Lukiolaisten osallisuus	Lukiolaiset kokevat Lukiolaiset omaksi järjestökseen. Osallistamisesta on hyötyä Lukiolaisten toiminnalle.	Lukiolaisten sisäistä osallisuustyötä vahvistetaan kiinnittäen erityisesti huomiota opiskelijakuntien mahdollisuuksiin saada tietoa liiton toiminnasta ja osallistua sen kehittämiseen.	Lukiolaisten Telegram-ryhmiä on markkinoitu opiskelijakuntatoimijoille tapahtumissa ja uutiskirjeissä.
			Järjestön toiminta, toimijoiden tehtävät ja vaikuttamisen paikat tehdään selkeiksi lukiolaisille.	Lukiolaisia on osallistettu tarjomalla tietoa ja vaikuttamisen paikkoja niin Lukiolaisten liitossa kuin lukiokoulutuksen kentällä laajemminkin. Sosiaalisessa mediassa, nettisivuilla, Telegramissa ja tapahtumissa on esitelty järjestön toimintaa ja toimijoiden tehtäviä.
			Osallistetaan lukiolaisia liiton toiminnan kehittämisessä.	Luotiin Osallisuusryhmä Telegramiin, jota on markkinoitu piiritoimijoille ja opiskelijakuntatoimijoille niin tapahtumissa kuin viestinnässä. Osallisuusryhmän toiminta on aktiivista. Päätettiin olla järjestämättä asiakirjailtamia ja tilalle luotiin uusi, toimivampi tapa vaikuttaa asiakirjoihin. Asiakirjailtamien sijaan toteutettiin kysely toimijoille.
4	Liiton sekä piiri- ja jäsenjärjestöjen välinen viestintä	Järjestön eri tahojen sisäinen viestintä on vuorovaikutteista.	Viestitään piiri- ja jäsenjärjestöille jatkuvasti ajankohtaisista asioista.	Viestinnässä on huomioitu Telegramia, aktiivikirjettä, instagramia sekä Facebookin ryhmiä.
			Tarjotaan alustoja toimijoiden väliselle keskustelulle.	Telegramissa on toimijoille tarkoitettuja keskusteluryhmiä.
			Liitto antaa palautetta piiri- ja jäsenjärjestöjen toiminnasta ympärivuotisesti.	Osavuositoimintakertomukset 1/3 ja 2/3 on täytetty ja arvioitu toimistolla.
			Liittohallitus ja piiritoimikunta kokoontuvat yhteen vähintään kaksi (2) kertaa vuodessa.	2/2 järjestetty.
			Luodaan ja ylläpidetään avointa yhteyttä piiri- ja jäsenjärjestöjen sekä liittohallituksen ja toimihenkilöiden välille.	Talvipäivillä ja Kevätpäivillä on esitelty toimihenkilöiden työpöytiä ja toimintaa. Toimistopäiviä ei järjestetty, koska puheenjohtajapäivät järjestettiin etäyhteyksillä. Paikkasimme kuitenkin jonkin verran toimihenkilöiden osallistumisella Kevätpäiville.
5	Lukioiden kanssa tehtävä yhteistyö	Lukiolaisilla on hyvät suhteet lukioden henkilökuntaan. Lukioiden henkilökunta arvostaa Lukiolaisten toimintaa ja kannustaa opiskelijoita osallistumaan siihen. Ohjaavat opettajat tekevät yhteistyötä Lukiolaisten kanssa opiskelijakuntatoiminnan kehittämiseksi.	Markkinoidaan Lukiolaisten toimintaa lukiokoulutuksen järjestäjille ja heidän edustajilleen, jotta he ymmärtävät liiton toiminnan tarkoitukset, tukevat Lukiolaisten toimintaa osallistumista sekä suosittelevat lukiolaisille Lukiolaisten jäsenyyttä.	Syksyllä toteutettiin uutiskirjeuudistus, jonka myötä lukiohenkilökunnalle (rehtori, opo ja opiskelijakuntaa ohjaaja opettaja) lähetetyt uutiskirjeet yhdistettiin yhdeksi yhteiseksi henkilökuntakirjeeksi. Lukiolaisten Liiton toiminnasta viestimiseksi ja markkinointiseksi on hyödynnetty myös opettajien eri facebook-ryhmiä sekä opettajille suunnattuja koulutuksia.
			Järjestetään koulutuksia lukioden opiskelijakuntien ohjaaville opettajille.	Opiskelijakuntia ohjaaville opettajille järjestettiin keväällä koulutus (9.2.) Zoomissa, johon osallistui 14 ohjaajaa eri puolelta Suomea. Syksyn ohjaajakoulutus pidettiin 7.9. ja koulutukseen osallistui 16 opettajaa. Koulutuspalautteissa kiitosta saivat vertaistuen hyödyntäminen, kannustavuus sekä opiskelijapuheenvuoro opiskelijakunnan toiminnasta rekisteröityneenä yhdistyksenä.
			Viestitään rehtoreille, ohjaaville opettajille sekä opinto-ohjaajille ajantasaisesti ja monipuolisesti sekä tiedotetaan vastuulukiotoiminnasta.	Rehtorikirje on lähetetty keväällä kerran ja Ohjus-kirje kahdesti. Syksystä alkaen lukion henkilökunnalle suunnatut kirjeet yhdistettiin yhdeksi yhteiseksi Lukiolaistervehdys-kirjeeksi, joka lähetetään rehtoreille, ohjaaville opettajille ja opinto-ohjaajille.

			Tarjotaan opinto-ohjaajille ja tutortoiminnan vetäjille tukea ja tietoa tutortoiminnan järjestämiseen.	Valtakunnallisen tutorverkoston puitteissa keväällä järjestettiin kaksi kokopäiväistä (16.3. ja 19.5.) tutorohjaajakoulutusta etänä, johon osallistui 30 lukiodien ja ammatillisten oppilaitosten tutorohjaajaa. Koulutukset saivat paljon kiitosta toiminnallisuudesta, vuorovaikutteisuudesta ja kiireettömyydestään. Syksyllä tutorverkoston puitteissa tarjotaan lyhyitä, eri teemaisia "tutorohjaajien eväshetkiä", miten oppilaitosten tutortoimintaa voi kehittää.
			Kehitetään osallistavaa ilmapiiriä lukioissa ja tarjotaan tukea demokratian toteutumiseen.	Ohjaajakoulutuksissa sekä heille suunnatussa viestinnässä on esitelty ja käsitelty erilaisia osallisuuden hyviä käytänteitä sekä demokraattisia toimintatapoja lukiossa hyödynnettäväksi.
6	Opiskelijakunta- viestintä	Opiskelijakuntaviestintä on vuorovaikutteista ja molempia osapuolia hyödyttävää. Opiskelijakunnille suunnattu viestintä tavoittaa laajan joukon lukiolaisia. Viestintä sitouttaa opiskelijakuntia Lukiolaisten toimintaan. Opiskelijakuntien on helppo saada yhteys Lukiolaisiin.	Toiminnasta viestitään niin, että uudet toimijat kiinnostuvat Lukiolaisista ja tapahtumiin osallistuu laaja joukko lukiolaisia.	Water-opiskelijakuntafestivaaleista on tehty viesti- ja somekuvapohjia sisältävä markkinointipaketti piireille keväällä ja syksyllä. Watereita mainostetaan tapahtumana, joka sopii ihan jokaiselle lukiolaiselle. Water-ohjelmassa ja Water-markkinoinnissa huomioidaan erilaisten lukiolaisten tarpeet.
			Viestitään tapahtumista suunnitelmallisesti.	Tapahtumista viestitään suunnitelmallisesti Lukiolaisten liiton uutiskirjeissä ja sosiaalisessa mediassa.
			Yksittäisten opiskelijakuntien ääntä tuodaan esille valtakunnallisessa viestinnässä.	Yksittäisten opiskelijakuntien esiin nostamista vastuulukiotoiminnan kautta on suunniteltu, mutta toimivaa keinoa ei ole löytynyt.
			Tarjotaan opiskelijakunnille matalan kynnyksen yhteydenottokanava kasvattamalla ja kehittämällä Telegram-yhteisöä.	Telegramissa hyödynnetään muutamia ryhmiä, joihin viestintä on keskittynyt ja jotka ovat aktiivisia.
			Kehitetään uudenlaisia tapoja pitää opiskelijakuntiin yhteyttä.	Kokemuksia ei ole toimijoiden Discord-kanavasta. Wilma-viestejä suunnitellaan loppuvuodesta.
			Järjestetään koulutuksia, jotka antavat valmiuksia niin aloitteleville kuin kokeneemmillekin opiskelijakuntatoimijoille.	Water-opiskelijakuntafestivaaleilla tarjotaan koulutuksia lukiolaisille, joille on erityisiä vastuualueita opiskelijakunnassa (kuten puheenjohtajat, taloudenhoitajat, sihteeri, tapahtumavastaajat). Koulutussisällöissä huomioidaan myös lukiolaiset, jotka eivät kuulu opiskelijakunnan hallitukseen tai omaa erityistä vastuualuetta. Ohjelmatarjonnassa on myös workshoppeja itsensä kehittämisen teemoista kuten oma hyvinvointi, oma talous, argumentointitaidot, elämä lukion jälkeen sekä opiskelun tehostaminen. Kaikille yhteisissä teemaworkshoppeissa keskitytään puolestaan ajankohtaisiin lukiolaisia koskettaviin asioihin ja ilmiöihin, kuten pandemian jälkeinen yhteisöllisyyden ja keskustelun rakentaminen lukiossa.

7	Opiskelijakuntien tukeminen	Opiskelijakunnat haluavat kouluttautua toimintaansa ja saavat selkeää hyötyä Lukiolaisten koulutustoiminnasta. Lukiolaisten ja opiskelijakuntien välinen yhteistyö on vuorovaikutteista sekä molempia osapuolia hyödyttävää.	Tuetaan opiskelijakuntia tarjoamalla niiden tarpeisiin räätälöityjä täsmäkoulutuksia, joiden suunnittelussa ja toteuttamisessa opiskelijakuntavastaavat auttavat. Tarjotaan opiskelijakunnille riittävä tuki kannatusyhdistyksen rekisteröinnissä.	Jano-opiskelijakuntakoulutuksia ja tutorkoulutuksia on markkinoitu lukioille uutiskirjeissä ja vastuulukiotoiminnan kautta. Opiskelijakuntien ohjaavia opettajia on sekä opiskelijakuntatoimijoita on koulutettu yhdistysmuotoisesta opiskelijakuntatoiminnasta niin Water-opiskelijakuntafestivaaleilla kuin ohjaajakoulutuksissa keväällä ja syksyllä.
			Tarjotaan tutoreille peruskoulutusta.	Toukokuussa lukioille tarjottiin kaksi tutorkoulutusta, jotka toteutettiin Zoomissa. Kevään tutorkoulutuksissa (5.5. ja 18.5.2022) koulutettiin yhteenä 1288 tutoria. Piirien tutorkoulutuksia tukemaan on koottu ohjeita ja materiaalia.
			Opiskelijakuntia kannustetaan ja koulutetaan yhteistyöhön muiden opiskelijakuntien kanssa.	Kevään Water-opiskelijakuntafestivaaleilla osallistajat kouluttautuivat opiskelijakuntien välisestä yhteistyöstä. Kevään Watereiden kantava teema "Yhteisöllisyys ja yhteistyö" näkyi kaikille yhteisenä workshoppina. Teema oli esillä myös syksyn Water-opiskelijakuntafestivaaleilla.
			Lukiolaiset kannustaa esimerkillään opiskelijakuntia noudattamaan osallisuuden ja demokratian periaatteita.	Water-opiskelijakuntafestivaaleilla lukiolaisia opastetaan osallistavien ja demokraattisten menetelmien hyödyntämiseen lukiossa.
8	Piiri- ja jäsenjärjestöjen johtaminen	Piiri- ja jäsenjärjestöjen johtaminen on tavoitteellista ja onnistunutta. Piiritoimikunta kehittää piiri- ja jäsenjärjestöjen toimintaa valtakunnallisesti ja osallistuu liiton kehittämistyöhön yhteistyössä liittohallituksen kanssa. Piiritoimikunnan toiminta on suunnitelmallista.	Koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestöjen puheenjohtajistot tehtäviinsä alkuvuodesta ja tuetaan heitä piiri- ja jäsenjärjestöjen johtamisessa.	Kapulanvaihto on järjestetty ja alkuvuodesta PJ-päivillä sekä talvipäivillä on syvennetty puheenjohtajien tietotaitoja.
			Piiritoimikunnan puheenjohtajisto koulutetaan tehtäviinsä.	Puheenjohtajat on koulutettu tehtävään.
			Järjestetään ainakin neljät (4) puheenjohtajapäivät, joissa piiri- ja jäsenjärjestöjen puheenjohtajat saavat koulutusta piiri- ja jäsenjärjestöjen operatiivisesta ja strategisesta johtamisesta.	Puheenjohtajapäiviä on järjestetty 4/4.
			Piiritoimikunta kokousta ja suunnittelee toimintaansa yhdessä vähintään neljä (4) kertaa vuoden aikana.	Piiritoimikunta on kokoustanut vuoden aikana kerran.
			Liittohallitus ja piiritoimikunta käyvät jatkuvaa vuoropuhelua.	Piiritoimikunnalla ja liittohallituksella on keskinäinen Telegram-ryhmä. Lisäksi vuoden aikana on järjestetty pari kertaa liittohallituksen ja piiritoimikunnan yhteinen tapaaminen.
			Piiritoimikunta viestii avoimesti toimijoille.	Piiritoimikunnan kokouksista on lähetetty kokoustiedotteita.
			Piiritoimikunnan toimintaa suunnitellaan.	Piiritoimikunnan puheenjohtaja järjestösektorin varapuheenjohtaja suunnittelevat toimintaa tasaisin väliajoin.
			Kannustetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä keskinäiseen yhteistyöhön ja palkitaan onnistumisista.	Piiri- ja jäsenjärjestöjä on kannustettu yhteistyöhön. Järjestöjä palkitaan vuosittain liittokokouksessa.
			Koulutetaan vertaistukiryhmien jäseniä vastuualueistaan säännöllisesti vuoden aikana.	Vertaistukiryhmille on järjestetty koulutusta Talvi-, Kevät- ja Syyspäivillä.

9	Piiri- ja jäsenjärjestöjen välinen yhteistyö ja vertaistukiryhmät	Vertaistukiryhmätoiminta tarjoaa piiri- ja jäsenjärjestöjen vastuualueille vertaistukea sekä turvallisen ympäristön jakaa kokemuksia ja osaamista. Monipuolinen yhteistyö piiri- ja jäsenjärjestöjen välillä edistää alueellista kattavuutta.	Kerätään läpi vuoden palautetta vertaistukiryhmien toiminnasta ja kehitetään toimintaa kerätyn palautteen pohjalta.	Ainakin yksi palautekysely on lähetetty toiminnasta.
			Jaetaan piireille ja jäsenjärjestölle alkuvuodesta tieto siitä, mitkä vertaistukiryhmät tullaan perustamaan ja mitkä ovat kunkin vertaistukiryhmän toiminnan tavoitteita.	Tieto on jaettu alkuvuodesta.
			Vertaistukiryhmät kokoontuvat ainakin lukiolaispäivillä.	Vertaistukiryhmät ovat tavanneet Talvi-, Kevät- ja Syyspäivillä.
			Vertaistukiryhmien vetäjät saavat koulutusta tehtävästään sekä piiri- ja jäsenjärjestöjen erityispiirteistä ja -tarpeista ympäri vuoden.	Liittohallitusta on koulutettu vertaistukiryhmien vetämisestä vastuualueillaan.
			Vertaistukiryhmien vetäjät perehdyttävät seuraajansa.	Perehdytykset tapahtuvat loppuvuodesta.
			Tarkastellaan ja tarvittaessa kehitetään vertaistukiryhmätoimintaa sekä vertaistukiryhmien ulkopuolisten toimijoiden toimintamahdollisuuksia.	Tatrkastelua on tehty tasaisesti koko vuoden ajan.
			Vahvistetaan piiri- ja jäsenjärjestöjen välistä yhteistyötä vertaistukiryhmien avulla.	Vertaistukiryhmät toimivat matalan kynnyksen paikkana vaihtaa tietoa piiritoiminnasta. Vertaistukiryhmien on koettu vahvistavan piirien välistä yhteistyötä.
			Vertaistukiryhmien toiminnassa hyödynnetään vertaistukiryhmien vuosikelloa.	Vertaistukiryhmät ovat ottaneet huomioon tehtävään liittyvät ajankohtaiset asiat ja tavanneet sovitun aikataulun mukaisesti.
10	Piiri- ja jäsenjärjestötoiminta	Lukiolaisten toiminta on valtakunnallisesti kattavaa ja laadukasta piiri- ja jäsenjärjestöjen ansiosta. Piiri- ja jäsenjärjestöt tekevät timanttista toimintaa ja kokevat liiton hyödylliseksi. Piiri- ja jäsenjärjestötoiminnassa saa arvokasta kokemusta ja oppii uusia taitoja.	Tarjotaan piiri- ja jäsenjärjestöille toimintamalleja palautteen antamiseen ja toiminnan arvioimiseen.	Osavuositoimintakertomuksen avulla on annettu toimintamalli palautteen ja toiminnan arvioimiseen.
			Jaetaan piireille ja jäsenjärjestöille suoritukseen perustuvaa rahoitusta tehdyn toiminnan, sen arvioinnin ja kehittämisen perusteella.	Osavuositoimintakertomukset 1/3 sekä 2/3 on pisteytetty ja palautettu piireille.
			Jokaiselle piiri- ja jäsenjärjestölle nimitetään liittohallituksesta yhteyshenkilö, joka on aktiivisesti yhteydessä piiri- tai jäsenjärjestöjen kanssa.	Piireille on jaettu piirikummit, jotka ovat olleet vuoden aikana aktiivisesti piireihin yhteydessä.
			Tunnistetaan ja tunnustetaan piiri- ja jäsenjärjestötoiminnassa opittuja taitoja esimerkiksi erilaisten todistusten avulla.	Todistukset teetetään halukkaille loppuvuodesta.
			Luodaan malleja sanoittaa toiminnasta karttuvia opittuja taitoja ja osaamista.	Malleja ei ole vielä toteutettu.
			Koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestöjen häirintäyhdyshenkilöt tehtäviinsä.	Piiritoimikunta ja liittohallitus on koulutettu häirintäyhdyshenkilöiden tehtäviin.
11	Vastuulukiotoiminta	Jokaisella opiskelijakunnalla on henkilökohtainen ja toimiva yhteys liittoon piiri- tai jäsenjärjestönsä kautta. Piiri- ja jäsenjärjestöt ovat tietoisia alueensa lukioiden tilanteesta.	Tuetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä opiskelijakuntien yhteystietojen keräämisessä ja päivittämisessä.	Koulukävijät on koulutettu yhteystietojen keräämiseen ja päivittämiseen.
			Valtakunnallisilla tapahtumilla koulutetaan vastuulukiotoiminnasta ja tarjotaan keinoja säännölliseen yhteydenpitoon opiskelijakuntien kanssa.	Talvipäivillä ja Kouliksella koulutettiin vastuulukiotoiminnasta. Talvipäivillä vastuulukiotoiminnan perusteet käytiin yhteisesti läpi kaikkien osallistujien kesken sekä vertaistukiryhmissä.
			Koulutetaan toimijoita opiskelijakuntien tapaamiseen muun muassa koulukävijäkoulutuksessa.	Kouliksella on koulutettu vastuulukioiden tapaamisesta koulukäynnin yhteydessä.

12	Hyvinvointi	Lukiolaisissa toimiminen tukee toimijoiden hyvinvointia. Lukiolaisten toimijat ovat hyvinvoivia.	Järjestetään valtakunnallisilla tapahtumilla mahdollisuus oman hyvinvoinnin tukemiseen.	Jokaisten lukiolaispäivien ohjelmassa on ollut mahdollisuus valita hyvinvointi-workshop. Hyvinvointi huomioitu myös ohjelmasuunnittelussa.
			Tuodaan ilmi tuloksia viime vuosina tapahtuneesta hyvinvoinnin muutoksista.	Hyvinvointikysely lähetetty kahdesti.
			Kartoitetaan toimijoiden hyvinvointia kolme (3) kertaa vuodessa hyvinvointikyselyillä ja hyödynnetään tuloksia toiminnan kehittämisessä.	Hyvinvointikysely on lähetetty kaksi kertaa.
			Viestitään toimijoille erilaisista keinoista saada apua hyvinvoinnin edistämiseen.	Opiskelijoiden mielenterveyspäivänä viestittiin lukiolaisten Instagramissa.

JOHTAMINEN JA TALOUS

Vuoden 2022 kärkihankkeet:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset
I	Yhdenvertainen liitto	Yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen	Päivitetään yhdenvertaisuussuunnitelma ja tehdään kartoitus yhdenvertaisuuden tilasta liitossa.	Työryhmä perustettiin joulukuussa 2021. Liittohallitusta, henkilöstöä ja toimijoita on osallistettu yhdenvertaisuuskartoituksen ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmisteluun.
II	Vastuullinen taloudenhoido	Lukiolaisilla on selkeät tavoitteet ja periaatteet sijoitustoiminnalle. Taloudenhoido on kestävä, ennakoivaa ja tulevaisuuteen katsovaa.	Pääsihteeri luo yhdessä liittohallituksen kanssa periaatteet Lukiolaisten sijoitustoiminnalle.	Luottoluokituksia ei ole tarkasteltu sillä uusia sijoituksia ei ole tehty.
			Toteutetaan kestävä kehityksen suunnitelmassa ja keskipitkän aikavälin taloussuunnitelmassa päätettyjä toimenpiteitä taloudenpidon ennakointiin.	Palveluita on vuoden aikana kilpailutettu tarpeen mukaan, mutta prioriteetti listaa ei olla vielä valmisteltu.
			Määritellään sijoitustoiminnalle tavoitteet.	Sijoittamiselle on määritelty vuonna 2021 loppuvuodesta 4 % tuottotavoite. Tavoitetta ei ole muokattu vuonna 2022.
			Määritellään sijoittamisen riskialokaatio.	Sijoitustilannetta on esitelty kaksi (2) kertaa syyskuun loppuun mennessä.
			Tarkastellaan liiton kulurakennetta ja pohditaan suurien kulujen osalta kilpailutuksen tarvetta.	Periaatteet on huomioitu maailmanpoliittiseen tilanteeseen nähden hyvin. Kilpailutus tehtiin heti alkuvuodesta. Kilpailutuksen tuloksena päädyttiin ostamaan työterveyspalvelut samalta toimijalta.
III	Osaava liitto	Lukiolaisten eri toimijoilla on selkeät perehdytyskäytännöt. Lukiolaisissa jokaisella on mahdollisuuksia kehittyä osaajana.	Luodaan koulutuspolku, jonka kautta tarjotaan liittohallitukselle mahdollisuuksia kehittää itseään ja johtamistaan.	Suunnitelmaa ei ole luotu.
				Yksi palautekysely on tehty.
			Luodaan toimihenkilöille oma henkilökohtainen koulutus- ja kehityssuunnitelma.	Kilpailutus on käynnissä syksyllä 2022 ja työnohjaus otetaan käyttöön vuoden 2023 alussa.
			Luodaan puheenjohtajistolle työnohjauskäytäntö oman työn tueksi.	Kilpailutusta ei ole tehty ja käyttöönottoaminen ei tapahdu. Päädyttiin satsaamaan työnohjauksen tarjoamiseen tiimeille ryhmämuotoisena.
IV	Tiedonhallinnan ja tiedolla johtamisen kehittäminen	Tiedonhallinta on järjestelmällistä ja tieto on helposti saatavilla. Lukiolaisten historiatieto on arkistoitu. Lukiolaisten historiatietoa hyödynnetään päätöksenteossa. Lukiolaisten johtamisessa hyödynnetään eri lähteistä saatua tietoa.	Laaditaan selkeät ohjeistukset tiedostojen hallintaan ja tallentamiseen.	Siirtyminen on tapahtunut ja ohjeistus on laadittu.
				Lomake on tarkoitus luoda vuoden 2022 lopussa.
			Luodaan liitolle arkistonmuodostussuunnitelma.	Lista on laadittu.
			Kehittämistoimenpiteitä tehdään sidosryhmiltä kerätyn tiedon avulla.	Kevyt sidosryhmäkysely toteutettiin toukokuussa 2022.
			Tarkastellaan Lukiolaisten vaikuttavuutta.	Kyselyä ei ole tehty. Listauksia tehtiin taas valtionapuseelvityksen yhteydessä, mutta erillistä dokumenttia tilastitikkiaan ei olla luotu.

Jatkuvan toiminnan kuvaus:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset
1	Toiminnanohjaus, toiminnan suunnittelu ja seuranta	Toiminnan suunnittelu on kaikille selkeää. Toiminnan suunnittelu on lukiolaisten näköistä.	Lukiolaiset johtavat toiminnan suunnittelua.	Aikataulu on luotu.
			Toimihenkilöiden asiantuntemusta hyödynnetään toiminnan suunnittelussa.	Tosupäivät on järjestetty.
			Järjestetään toiminnansuunnittelupäiviä yhdessä liittohallituksen ja toimihenkilöiden kanssa.	Asiakirjat on hyväksytty liittokokouksessa.
			Työstetään toimintasuunnitelman pohjalta yksityiskohtaisempi toimintasuunnitelman toteutussuunnitelma.	Kysely on tehty ja tuloksia on analysoitu.
			Toimijoita osallistetaan toiminnansuunnitteluun.	On huomioitu.
			Lukiolaisilta kerätään ajatuksia toiminnansuunnittelun tueksi.	Lukiolaiskyselyn tuloksia on käsitelty liittohallituksen ja toimiston kanssa.
2	Talouden suunnittelu ja huolellinen hoitaminen	Taloudenpidon käytänteet ovat selkeät kaikille toimijoille. Liiton taloudenpito on suunniteltua ja muutoksiin reagoidaan ajoissa.	Perehdytetään liittohallitus, uudet toimihenkilöt sekä piirihallitukset huolellisen taloudenpidon ja hyvän hallinnon periaatteisiin sekä tarvittavien työkalujen käyttöön.	Piirien puheenjohtajistot ja hallintovastaavat ovat saaneet perehdytystä talouteen ja hallintoon kapulanvaih dolla ja talvipäivillä.
			Liiton taloutta käsitellään tapahtumilla sekä liittokokouksessa yhdessä toimijoiden kanssa.	Asiakirjailtamaa ei ole järjestetty.
			Laaditaan talousarvio ja täsmentävä reaalityalousarvio yhdessä henkilöstön ja liittohallituksen kanssa.	Katsauksia ei ole alkuvuodesta järjestetty.
			Reaalityalousarviossa toimintaa sopeutetaan tarpeen mukaan, ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti.	Jäsenmaksutuottoja seurataan viikoittain toimistopalaverin yhteydessä sekä tästä raportoidaan liittohallitukselle
			Huomioidaan talousarvion laatimisessa ja taloudenpidossa keskipitkän aikavälin talouden kehittyminen.	Reaalityalousarvio on käsitelty.
			Raportoidaan säännöllisesti taloudesta liittohallitukselle ja toimihenkilöille.	Keskipitkän aikavälin suunnitelma esitellään lokakuussa. Muuten taloutta on seurattu tasaisesti.
3	Kestävä kehitys	Lukiolaisten toiminta on kestävän kehityksen periaatteiden mukaista.	Toteutetaan Lukiolaisten kestävän kehityksen suunnitelmaa ja arvioidaan sen toteutumista	Suunnitelma on siirretty ja toteutuminen etenee.
			Valitaan kestävän kehityksen suunnitelmasta vuosittain toteutettavat hankkeet.	Jako vuosille on tehty.
			Valitaan toimistolta kestävän kehityksen vastaava.	Henkilö on valittu.

4	Yhdenvertaisuus	Yhdenvertaisuus on huomioitu kaikessa liiton toiminnassa.	Toteutetaan Lukiolaisten yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja arvioidaan sen toteutumista.	Yhdenvertaisuussuunnitelmaa on arvioitu läpi vuoden.
			Valitaan yhdenvertaisuussuunnitelmasta vuosittain tehtävät hankkeet.	Hankkeet on valittu.
			Valitaan toimistolta yhdenvertaisuusvastaava.	Henkilö on valittu.
5	Liittohallitustyöskentely	Liittohallituksella on valmiudet ja osaaminen Lukiolaisten johtamiseen. Liittohallituksen ja toimihenkilöiden yhteistyö on sujuvaa ja tuloksellista. Liittohallituksen työskentely on läpinäkyvää.	Liittohallitus perehdytetään kautensa alussa ja hallitukselle järjestetään ympärivuotisesti koulutusta tehtävien hoitamisen tueksi.	Perehdytyspäivät on järjestetty.
			Tarjotaan liittohallitukselle tukea liiton talouden ymmärtämiseen ja sen tulevaisuuden linjojen muodostamiseen.	Katsaukset on pidetty.
			Lukiolaisten johtotehtävistä tarjotaan tietoa ja perehdytystä, jotta hakeutumisen kynnys niihin olisi mahdollisimman matala.	Talousperehdytys on pidetty.
			Toteutetaan liittohallituksen itsearviointi kaksi kertaa vuodessa ja kehitetään toimintaa palautteen perusteella.	Syyspäivien informaiva setti on pidetty.
			Ylläpidetään toimivia viestinnän, vuorovaikutuksen ja yhteistyön rakenteita liittohallituksen ja toimiston välille.	Korpikeikka on järjestetty.
			Liittohallituksen toiminnasta ja päätöksistä viestitään aktiivisesti lukiolaisille ja lukiolaistoimijoille.	Palautekeskustelut on järjestetty.
			Perehdytetään liittohallituslaiset ja puheenjohtajisto hallitustyöskentelyyn ja vastuisiin.	Viestintä on ollut aktiivista.
6	Toimiston ylläpito ja muut tukipalvelut	Työympäristö on toimiva ja viihtyisä. Työnteko on sujuvaa ja aika käytetään oikeisiin asioihin.	Jokaiselle toimihenkilölle hankitaan työn tekemiseen tarvittavat välineet.	Perehdytetään liittohallitus yhteyshenkilötyöhön sekä vertaistukiryhmien, jaosten ja toimikuntien johtamiseen.
			Selvitetään työssä viihtymistä tasaisesti ja tehdään toimenpidelistaus työympäristön kehittämistarpeista.	Kartoitukset on tehty.
			Työssä ja työympäristössä viihtymisestä raportoidaan liittohallitukselle.	Toinen kyselyistä on tehty keväällä.
			Järjestetään toimiston yhteinen siivous- ja arkistointipäivä kaksi kertaa vuodessa.	Toisesta kyselystä on raportoitu liittohallitukselle.
			Tarjotaan toimihenkilöille tukea työn priorisointiin ja ajanhallintaan.	Toinen siivouspäivä on järjestetty.
			Perehdytetään työntekijät työsuojelutoimintaan sekä valitaan työsuojelupäällikkö ja -valtuutetut.	Helmikuun seuranta on toteutettu. Kehityskeskustelu on käyty kaksi kertaa vuodessa ja tsekkikeskusteluja on käyty vähintäänkin kaksi (2) kertaa.
				Henkilöt on valittu ja jokainen uusi työntekijä on saanut perehdytyksen työsuojeluasioihin.

7	Toiminnan rahoitus	Liiton rahoituspohja on monipuolinen.	Haetaan rahoitusta uusiin hankkeisiin ja ydintoiminnan sivuhaaroihin eri ministeriöiltä, säätiöiltä tai muilta kumppaneilta.	Mentorointihankkeen hakemus on valmisteilla ja KV-hankkeen valmistelua on aloitettu
			Varmistetaan, että julkinen avustus kasvaa tai säilyy samalla tasolla.	Hakemusta on valmisteltu.
			Seurataan jäsenmäärien ja -maksujen kehittymistä säännöllisesti ja raportoidaan niistä liittohallitukselle.	Selvitys ja hakemus on tehty huolellisesti.
			Myydään mediatilaa sekä näkyvyyttä liiton ilmoituspaikoissa sekä tapahtumilla.	On aloitettu ajoissa.
			Huolehditaan Lukiolaisten sijoitusten arvosta. Solmitaan Lukiolaisille hyödyllisiä kumppanuuksia.	Raportointia on tehty.
8	Tiedonhallinta ja tietosuoja	Liiton tiedonhallinta- ja tietosuoja-asiat hoidetaan asianmukaisesti.	Perehdytetään toimihenkilöt ja liittohallitus tietosuojakäytänteisiin.	Koulutus on pidetty uusille työntekijöille sekä liittohallitus on vuoden alussa saanut perehdytyksen.
			Nimetään virallinen tietosuojayhteyshenkilö.	Henkilö on valittu.
			Tehdään tiedonhallinnasta työntekoa tukevaa.	Arkistonmuodostussuunnitelmaa on tehty ja hyödynnetty toimiston siivoamisessa.
			Perehdytetään piiri- ja jäsenjärjestöt tietosuojakäytänteisiin.	Koulutus on pidetty.
9	Sisäinen viestintä	Viesti kulkee keskustuomiston, liittohallituksen ja toimijoiden välillä jouhevasti. Asioista viestitään ajankohtaisesti ja avoimesti.	Toimiston ja liittohallituksen sisäisen viestinnän kanavana käytetään Slackia ja sähköpostia.	Kanavien käyttö on jatkettu ja viestintä on ollut sujuvaa.
			Liittohallitus, piiritoimikunta, toimihenkilöt ja toimijat perehdytetään sisäisen viestinnän käytänteisiin.	Jokaiselle uudelle toimihenkilölle ja uudelle luottamusjohdolle on pidetty sisäisen viestinnän perehdytys.
			Ylläpidetään Slackin, sähköpostin ja kalenterin käytön ohjeistuksia, joita noudatetaan toimistolla ja liittohallituksessa.	Viestinnän asiantuntija ja pääsihteeri ovat käyneet yhden kerran tsekkauksen sisäisen viestinnän kehitystarpeista.
10	Henkilöstöhallinto	Henkilöstö on motivoitunutta. Henkilöstöhallinto on hoidettu hyvin.	Rekrytoinnit hoidetaan huolellisesti ja hakijoita kohdellaan tasavertaisesti.	Jokaisen rekrytoinnissa on viestitty ajankohtaisesti.
			Henkilöstöpolitiikan suunta määritellään henkilöstöstrategiassa, jonka työstössä osallistetaan toimihenkilöitä ja jonka liittohallitus hyväksyy viiden vuoden välein.	Tasokorotus on tehty.
			Uusien toimihenkilöiden perehdytykseen on selkeät ja yhdenmukaiset käytännöt.	Käytäntöjä on noudatettu ja uusien työntekijöiden ensimmäisen päivän perehdytyksiin on panostettu. Luotu diasarja toimii myös ohjenuorana koko toimistolle.
			Toimihenkilöiden toimenkuvia päivitetään tarpeen mukaan.	
			Tarjotaan toimihenkilöiden hyvinvointia ja yhteishenkeä tukevia työsuhte-etuja.	Työnkuvia on päivitetty tarpeen mukaan.

			Toimihenkilöille tarjotaan mahdollisuuksia kehittää osaamistaan ja kouluttautua tehtävässään. Toimihenkilöiden ja puheenjohtajiston kanssa käydään henkilökohtaisia ja tiimikehityskeskusteluja.	Toimihenkilöille on tarjottu mahdollisuuksia koulutuksiin osallistumiseen
--	--	--	--	--

YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA 2020–2022

TAPAHTUMAT

Yleiskuvaus nykytilanteesta (2019):

Liitto järjestää vuosittain 11 suurempaa koulutustapahtumaa, joille ovat tervetulleita kaikki lukiolaiset. Esteettömyyden huomioimisessa näissä tapahtumissa on parannettavaa. Tapahtumat ovat itsessään edullisia, mutta majoitus kustantaa muutamista kympeistä reiluun sataan euroon.

Tapahtumapaikoista päätettäessä on huomioitu aikaisempien vuosien paikkakunnat ja tätä kautta maantieteellinen kattavuus vuosien saatossa. Jokaisen mukavuuden ja turvallisuuden takaamiseksi kaikki tapahtumat ovat alkoholittomia. Tapahtumapalautteet otetaan huomioon seuraavaa tapahtumaa järjestettäessä.

Nro	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset 2022
1	Jokainen lukiolainen kokee olevansa tervetullut liiton tapahtumiin.	Liitto kannustaa jäsenistöään toimimaan tasavertaisesti kaikkia kohtaan.	Piirien hyvinvointi- ja tapahtumavastaavat ovat kehittämässä tapahtumaturvallisuuden ja hyvinvoinnin pakettia vertaistukiryhmän projektina. Piiritoimikuntaa ja liittohallitusta on koulutettu turvallisemman tilan periaatteista ja häirintäyhdyshenkilönä toimimisesta liittohallituksen ja piiritoimikunnan Get Togetherillä.
2	Osallistujat voivat ilmaista itseään, esimerkiksi sukupuoli-identiteettiään haluamallaan tavalla ilman pelkoa syrjityksi tulemisesta.	Kaikissa tapahtumajärjestelyissä otetaan huomioon ihmisten moninaisuus ja jokaisen itsemäärittelyoikeus.	Jokaiselle tapahtumalle järjestetään unisex-vessat omien kylttien avulla. Ilmoittautumisessa kysymme majoitusta varten osallistujan sukupuolta sekä majoituskaveritoiveita. Vaadimme ilmoittautuessa osallistujia sitoutumaan turvallisemman tilan periaatteisiin.
3	Osallistuminen liiton tapahtumiin on mahdollista lukiolaisen mistään ominaisuuksista tai lähtökohdista riippumatta.	Tarkastellaan mahdollisuutta saada tapahtuma alennettuun hintaan toimijan taustan huomioiden. Tapahtumia järjestetään maantieteellisesti kattavasti hyvien julkisten kulkuyhteyksien päässä. Tapahtumapaikkakuntia suunniteltaessa valitaan paikkakunnat tapahtuman kokoon ja luonteeseen sopiviksi. Selvitetään mahdollisuutta antaa tapahtumastipendejä niitä eniten tarvitseville, jotta mahdollisimman moni voisi osallistua liiton tapahtumiin taloudellisesta tilanteesta riippumatta.	Osallistujille tarjotaan mahdollisuutta hakea vapautusta tapahtumamaksuista valtakunnallisille tapahtumille. On kannustettu myös piirejä ja lukioita kustantamaan tapahtumamaksuja. Tapahtumapaikkoja suunnitellessa tulevat tapahtumapaikat on sijoitettu maantieteellisesti hyvien julkisten kulkuyhteyksien päähän. Jos tapahtumalle ei ole mahdollista päästä hyvillä kulkuyhteyksillä, on järjestetty ja järjestetään yhteiskuljetuksia. Tapahtumapaikkakuntia suunniteltaessa paikkakunnat on valittu tapahtuman kokoon ja luonteeseen sopiviksi. Maksuttoman tapahtuman stipendi on käytössä valtakunnallisilla tapahtumilla.
4	Liiton tapahtumat ovat esteettömiä.	Tapahtumapaikoista ja tapahtuman sisällöstä päätettäessä otetaan huomioon esteettömyys. Tapahtumapaikkojen esteettömyydestä tiedotetaan tapahtumaviestinnässä. Nimetään henkilöt, joihin voi olla yhteydessä esteettömyysasioista ja kerrotaan heistä osallistujille. Laitetaan tapahtumailmoittautumislomakkeisiin kohta, jossa voi ilmoittaa tarvitsemistaan erityisjärjestelyistä. Liitto takaa tarvittaessa henkilökohtaiselle avustajalle ilmaisen osallistumisen tapahtumalle. Yhdenvertaisuuden toteutuminen piirin tapahtumissa on yksi tulostavoitepalautusten saamisen kriteeri.	Esteettömyys on selvitetty koulutus- ja majoitustiloja kartoittaessa. Ilmoittautumisen yhteydessä kysytään osallistujien erityistarpeista, jotta ne voidaan huomioida tapahtuman järjestelyissä. Tapahtumapaikkojen esteettömyydestä on tiedotettu tapahtumaviestinnässä jo ilmoittautumislomakkeessa ja pyydetty osallistujilta informaatiota erityistarpeista. Tapahtuman vastuuhenkilöön on voinut olla yhteydessä esteettömyysasioista. Tästä on viestitty osallistujille. Tapahtuman ilmoittautumislomakkeessa on kohta, jossa selkeästi ohjeistetaan ilmoittamaan tarvittavista esteettömyysjärjestelyistä. Liitto on taannut osallistujien henkilökohtaisille avustajille ilmaisen osallistumisen tapahtumiin. Tapahtuman vastuuhenkilöt ovat olleet yhteydessä avustajan omaavaan osallistujaan ilmoittautumisten päätyttyä. Yhdenvertaisuus on otettu osaksi piirien osavuositoimintakertomuksia. Piiri- ja jäsenjärjestöjä on kannustettu vastaamaan yhdenvertaisuuskysymyksiin ilmoittamalla, että se on kriteeri suoritusperustaiselle tuelle.

		Luodaan liiton ja piirien sekä jäsenjärjestöjen käyttöön yhdenvertaisuus-checklist, josta tapahtuman järjestäjä voi tarkistaa, että yhdenvertaisuusasiat on otettu huomioon.	Tapahtumien yhdenvertaisuuden muistilistaa on päivitetty, mutta se tulee käyttöön piiri- ja jäsenjärjestöjen toiminnassa vasta loppuvuodesta tai vuonna 2023. Liitolla muistilista on otettu käyttöön.
		Luodaan yhdenvertaisuus-checklististä lomake, jonka piiri- ja jäsenjärjestöt täyttävät tapahtuman jälkeen.	Yhdenvertaisuusmuistilistasta ei ole luotu lomaketta, jonka piirit ja jäsenjärjestöt täyttäisivät tapahtuman jälkeen.
5	Kohdatessaan häirintää tai kiusaamista tapahtuman osallistuja tietää, kenelle voi siitä kertoa, myös anonymisti, ja tilanteeseen puututaan.	Nimetään jokaiselle tapahtumalle häirintäyhdyshenkilöt, joihin tapahtuman osallistujat voivat olla tarpeen tullen yhteydessä ja kerrotaan heistä osallistujille.	Jokaisessa valtakunnallisessa tapahtumassa on häirintäyhdyshenkilöt, jotka ovat pääsääntöisesti liittohallituksen sisältä koko vuodeksi valitut henkilöt. Liittokokousta varten liiton työntekijöistä valittiin kolme (3) yhdenvertaisuustarkkailijaa, jotka toimivat myös häirintäyhdyshenkilöinä. Liittohallitus ja piiritoimikunta saivat alkuvuodesta häirintäyhdyshenkilökoulutuksen. Varmistettiin myös toimihenkilöiden osaaminen häirintäyhdyshenkilötoiminnassa.
		Tapahtumien palautelomakkeet voi halutessaan antaa täysin anonymina.	Tapahtumien palautelomakkeet voi täyttää täysin anonymina, samoin häirintäyhdyshenkilöiden yhteydenottolomakkeet.

VAALIT

Yleiskuvaus nykytilanteesta (2019):

Liiton vaalikulttuuri on kehittynyt viime vuosina hyvään suuntaan. Vaaleille on viime vuosina nimetty joka syksy yhdenvertaisuustarkkailijat, joihin voi ottaa yhteyttä vaaleihin liittyvissä rikkomuksissa.

Varsinkin keskusliiton luottamushenkilöiden sukupuolijakauma kautta liiton historian on ollut erittäin epätasainen. Liiton 34-vuotisessa historiassa 33 puheenjohtajasta vain 7 on ollut naisia, ja liittohallitusten kokoonpainot kautta aikain ovat olleet muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta miesvaltaisia. Liiton historiassa ei ole yhtäkään vain naisista koostuvaa puheenjohtajistoa. Piiritoiminnassa ja piirien johdossa sukupuolijakauma on selkeästi tasaisempi, mutta useammin naisvaltainen kuin miesvaltainen.

Keskusliiton luottamustehtäviin hakevien henkilöiden vaikuttamistatustat liitossa ovat nykyään kirjavampia kuin ennen, eli tiettyjä stereotyyppioita on onnistuttu rikkomaan.

Nro	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset 2022
1	Jokainen liiton jäsen kokee, että hän voi tavoitella luottamustehtäviä asettumalla ehdolle vaaleissa taustastaan riippumatta.	Toimijoita kannustetaan asettumaan ehdolle vaaleissa mistään henkilökohtaisista ominaisuuksista tai järjestöhistoriastaan riippumatta.	Syyspäivillä pidettiin esitys reiluista vaaleista ja reilujen vaalien periaatteista. Viestinnässä on kannustettu kaikkia toimijoita lähtemään ehdolle itseään kiinnostaviin tehtäviin. Kannustettiin kaikkia kiinnostuneita lähtemään Korpikelaalle. Ehdokkaita kerätään vaalien jälkeen anonymisti palautetta ja kehitysehdotuksia vaaleihin.
2	Vaalikulttuuri on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen ja mahdollistaa jokaisen halukkaan ehdokkuuden.	Yhdenvertaisuustarkkailijat seuraavat tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja hyvien tapojen toteutumista vaalisuhteenä niin liiton kuin piirien vaaleissa ja heille voi ilmoittaa rikkomuksista.	Ennen liittokokousta ja vaalikuukautta suunniteltiin yhdenvertaisuustarkkailijoiden kesken toiminnan toteutusta. Syyspäivillä julkaistiin anonymi palautelomake ehdokkaille vaalien ajaksi sekä tuodaan yhdenvertaisuustarkkailijat tutuiksi heille. Samaa lomaketta hyödynnetään liittokokouksessa. Liittokokouksen jälkeen kerätään ehdokkaita anonymisti palautetta koko syksystä. Palaute käsitellään väistyvän ja uuden puheenjohtajiston kesken. Yhdenvertaisuustarkkailijat ja puheenjohtajisto toimivat piiri- ja jäsenjärjestöjen tukena piirikokouksien vaalien yhteydessä.
3	Ehdokkuus ei vaadi kohtuuttomasti rahallista tai ajallista panostusta.	Vaalikampanjointi on vapaata niissä rajoissa joissa ehdokas ei omalla kampanjoinnillaan loukkaa toisen vapautta kampanjoita. Tarjotaan liiton tai piirien johtotehtäviin hakeville maksuton koulutustapahtuma. Liitto tukee liiton johtotehtäviin hakevia keskeisiin vaalipaneelisiin ja -tilaisuuksiin osallistumisen kustannuksissa.	Pidettiin Syyspäivillä setti vaaleista, jossa kerrottiin, miten vaalit toimivat tässä järjestössä. Lisäksi Korpikelaalla ohjeistetaan lisää vaalikampanjoinnista. Ehdokkaiden esikouluna toimiva Korpikela on osallistujille maksuton tapahtuma, ja se järjestetään 30.9.–2.10. Tapahtuman koulutusmateriaalit tarjotaan myös niille hakijoille, jotka eivät osallistu tapahtumaan. Liitto tukee puheenjohtajistoehdokkaista matkakuluissa Helsinkiin, kun järjestetään perinteinen "toimistopaneeli". Ehdokkaita tuetaan tarvittaessa muiden tilaisuuksien kuluissa, mikäli sellaisia järjestetään.

4	Demokratia toteutuu täysin henkilövalinnoissa.	Henkilövalinnat suoritetaan aina äänestyskellä, kun ehdokkaita on enemmän kuin valittavia henkilöitä.	Toimintatapa on käytössä ja siitä puhutaan ääneen.
		Henkilövalinnoissa ei käytetä vaalivaliokuntaa tai muuten neuvotella vaalin tulosta.	Vaalivaliokuntaa tai neuvotteluja ei ole käytössä. Pidetään huoli, että toteutuu jatkossakin puhumalla asiasta ääneen. Pidetään huoli, että väärinkäytöksistä on helppo puhua ja ilmoittaa.
		Liitossa ei hyväksytty minkään asteista ryhmäkuria, joka ilmenisi esimerkiksi piirijärjestöjen tai opiskelijakuntien äänestyskäytännöissä tai puoluepoliittisena järjestäytymisenä.	Reilujen vaalien periaatteet on valmisteltu toimistolla ja ne on hyväksytty piiritoimikunnassa sekä liittohallituksessa. Periaatteiden tueksi on luotu myös reilujen vaalien käytänteet, johon on koottu kaikki vaaleihin liittyvä toiminta. Käytänteitä päivitetään tarpeen mukaan toimistolla.
		Liittohallitus sekä piirien puheenjohtajistot eivät ota kantaa piirien henkilövalintoihin.	Liittohallitusta ja piiritoimikuntaa on muistutettu pelisäännöistä vaalikannanottoihin liittyen.
		Liittohallitus ei ota kantaa liittohallitusvaaliin.	Liittohallitusta on muistutettu pelisäännöistä vaalikannanottoihin liittyen. Liittohallitus ei ota kantaa liittohallitusehdokkaisiin, ja pyrkii tsemppaamaan ihan jokaista ehdokasta tasapuolisesti.
		Toimihenkilöt ja istuva puheenjohtajisto eivät ota henkilövalintoihin kantaa.	Käytiin syksyllä läpi toimiston kanssa pelisäännöt henkilövalintojen osalta. Korpikeikan jälkeen toimintatavasta viestitään myös lukiolaistoimijoille.

VIESTINTÄ

Yleiskuvaus nykytilanteesta (2019):

Liiton nettisivujen ja muun viestintämateriaalin helppolukuisuutta on tarkasteltu ja sen pohjalta on ryhdytty toimiin. Kieliversiot ovat tarjolla suomen lisäksi myös englanniksi, ruotsiksi sekä pohjoissaameksi.

Liitolla on useita kuvapankkeja, joista viimeisimmät on kuvattu vuosina 2017 ja 2019. Kuvapankit ilmentävät lukiolaisten moninaisuutta hyvin, mutta eivät kiittävästi. Liitossa käytettyjä käsitteitä on viime aikoina erityisesti ulkoisessa viestinnässä avattu yleiskielisiksi. Työtä on kuitenkin tehtävä erityisesti brändistrategian jalkauttamisen kanssa työntekijöille sekä liitossa toimiville yksilöille.

Nro	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset 2022
1	Liiton vuorovaikutuksellinen viestintä tavoittaa kaikki Suomen lukiolaiset.	Edistetään lukiolaisten tietoisuutta siitä, keille tapahtumat ja toiminta ovat suunnattuja.	Tapahtumamarkkinoinnissa on tarkennettu entisestään kenelle tapahtumat erityisesti sopivat, on huomioitu riittävä aikataulu kaikkien halukkaiden osallistumista tukien sekä sisällöissä ja visuaalisessa ilmeessä on huomioitu viestinnän saavutettavuuden periaatteet. Liiton brändiohjeita on päivitetty siten, että visuaalinen ilme olisi saavutettava.
2	Liiton viestinnässä näkyy lukiolaisten moninaisuus. Lukiolaiset kokevat samaistumista viestinnän sisältöihin.	Liiton viestintä tunnistaa lukiolaisten moninaisuuden ja pyrkii ilmentämään sitä.	Visuaalisessa viestinnässä (kuvat, kuvitukset, videot) käytetään ja näytetään monen näköisiä nuoria (esim. ihonväriältään, pukeutumiseltaan ja tyyliältään).
3	Liiton viestintä on esteetöntä, ja sisältö on helposti ymmärrettävää.	Kehitetään liiton nettisivujen monikielisyyttä. Parannetaan viestinnän ja muiden materiaalien helppolukuisuutta ja esteettömyyttä, esimerkiksi tekstityksillä. Vältetään ulkoisessa viestinnässä lyhenteitä ja liittoslangia.	Nettisivujen käännöstarvetta on kartoitettu liittohallituksen kanssa, mutta käännöksiä ei ole tänä vuonna toteutettu. Noudatetaan liiton saavutettavan digiviestinnän oppaassa määriteltyjä ohjeita, jotka liittyvät mm. esteettömyyteen ja helppolukuisuuteen. Ei käytetä lyhenteitä tai liittoslangia puheessa eikä tekstissä, kun viestitään liitosta ulospäin. Jos lyhenteen käyttäminen on välttämätöntä tai viestiä selkeyttävää, se avataan tekstin alussa. Vuoden aikana on jatkettu toimijoiden säännöllistä kouluttamista ja muistuttamista tarvittaessa.

TYÖSKENTELY LIITOSSA

Yleistä nykytilanteesta (2019):

Sukupuolten välinen palkkatasa-arvo toteutuu liiton työntekijöiden keskuudessa tällä hetkellä täydellisesti. Työilmapiiri on lämmin ja kannustava, ja yleinen työhyvinvointi on hyvä. Liiton työntekijät ovat aktiivisesti mukana rakentamassa ja kehittämässä järjestökulttuuria. Liiton toimitilat eivät tällä hetkellä ole esteettömiä.

Nro	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset 2022
1	Liitossa työskenteleviä kohdellaan yhdenvertaisesti.	Selvitetään mahdollisuutta edistää toimitilojen esteettömyyttä. Kaikki samanlaisissa tehtävissä työskentelevät saavat sukupuolesta riippumatta samaa palkkaa.	Pääsihteeri on kartoittanut toimiston toiveita mahdollisille uusille toimitiloille. Kaikki samanlaisissa tehtävissä työskentelevät saavat sukupuolesta riippumatta samaa palkkaa. Huolehditaan, että toteutuu myös jatkossa.
2	Työyhteisö ei ole cis- eikä heteronormatiivinen.	Tehtävänimikkeissä ei esiinny sukupuoleen viittaavia liitteitä.	Tehtävänimikkeissä ei esiinny sukupuoleen viittaavia liitteitä. Huolehditaan, että toteutuu myös jatkossa.
3	Työilmapiiri on hyvä ja kannustava, jossa jokainen saa olla oma itsensä. Jokainen liitolle työtä tekevä kokee olevansa osa työyhteisöä.	Suoritetaan työhyvinvointikyselyitä ja kehitetään työympäristöä ja -yhteisöä tulosten mukaisesti.	Työhyvinvointikyselyitä on toteutettu vuoden aikana kaksi (2) kertaa. Palautetta työskentelystä on kerätty myös kehityskeskusteluiden sekä näiden välissä olevien lyhyempien tsekkikeskustelujen yhteydessä. Tiimeille on järjestetty vuoden aikana kaksi (2) tiimikehityskeskustelua.
4	Kohdatessaan häirintää tai kiusaamista työntekijä tietää, kenelle voi siitä kertoa.	Nimetään toimihenkilöistä joka vuoden alussa kaksi häirintäyhdyshenkilöä, joihin kuka tahansa toimija tai toimihenkilö voi olla yhteydessä ympäri vuoden.	Toimihenkilöistä on nimetty häirintäyhdyshenkilöiksi Milla ja Netta. Nimeämisestä on viestitty toimijoille aktiivikirjeessä.
5	Liiton rekrytointiprosessit ovat hakijoille reiluja ja mielekkäitä.	Rekrytointien yhteydessä kaikkia kohdellaan tasa-arvoisesti koko prosessin läpi. Liiton työntekijöiden rekrytointi toteutetaan anonymisti.	Jatketaan rekrytointiperiaatteista kouluttamista liittohallitukselle myös vuonna 2022. Rekrytointiperiaatteista koulutetaan liittohallituksen perehdytyksessä joulukuussa 2022. Luovuttiin anonyymin rekrytoinnin selvittämisestä mm. resurssisyydestä.

LUOTTAMUSHENKILÖT JA LUKIOLAISTOIMIJAT

Yleistä nykytilanteesta (2019):

Järjestön vapaaehtoistoimijat tuntevat työnsä arvokkaaksi ja näkevät sen tulokset. Työmäärän tasaisemman jakautumisen ja paremman delegoinnin suhteen on kuitenkin vielä tehtävää, sillä on vaarana, että vapaaehtoistoimijat kokevat taakkansa liian suureksi eivätkä koe avun pyytämistä tarpeeksi helpoksi.

Eri elinten jäsenet tuntevat saavansa tasa-arvoista kohtelua luottamustehtävässään tai muuna osana toimintaa, mutta yhdenvertaista kohtelua on nostettava ja vahvistettava jatkuvasti.

Ilmapiiri luottamushenkilöiden ja järjestön kaikkien toimijoiden kesken on hyvä ja syrjintää ei juuri esiinny. Hyvän ja kaikkia kunnioittavan toimintakulttuurin luominen ja ylläpitäminen on jokaisen toimijan vastuulla, ja sitä vastaan toimiminen tulee tunnistaa heti ja siihen tulee puuttua.

Nro	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset 2022
1	Liitossa toimiminen on esteetöntä.	Ketään ei syrjitä, ahdistella tai kiusata toiminnassa ja kyseisiin toimiin reagoidaan välittömästi asian vaatimalla vakavuudella.	Liiton turvallisemman tilan periaatteita noudatetaan tapahtumilla ja liiton kaikessa toiminnassa. Jokaiseen häirintätapaukseen reagoidaan ja ne otetaan vakavasti. Ketään ei jätetä tilanteen kanssa yksin. Vuoden 2022 aikana on pohdittu toimintaohjeen luomista kiusaamistapauksien käsittelyyn.
2	Jokainen luottamushenkilö ja lukiolaistoimija voi liitossa hyvin ja toimiminen on mielekästä eikä syrjintää tapahdu.	Kaikesta liiton toiminnasta on mahdollista antaa anonymisti palautetta ympäri vuoden. Ketään ei pakoteta osallistumaan epämiellyttäviin tilanteisiin tai tapahtumiin vastoin tahtoaan.	Edelleen on olemassa anonyymi palautekanava: bit.ly/palautekaikasta , jota puheenjohtajisto seuraa. Palautteet otetaan huomioon niiden vaatimalla vakavuudella. On huomioitu kaikessa. Etukäteen on mietitty liiton toiminnassa mahdollisia vaihtoehtoisia tapoja osallistua. On vältetty toimintatapoja, jotka voivat aiheuttaa epämiellyttävän olon toimijoille tai tapahtumien osallistujille.

3	Luottamushenkilöt osaavat toimia ja viestiä kriisi- ja ongelmatilanteissa tilanteen vaatimalla tavalla.	Kriisi- ja ongelmatilanteiden viestinnästä tehdään pakollinen osa jokaisen luottamustoimijan koulutusta niin liitossa kuin piireissä.	Liittohallitus ja piirit on koulutettu kriisiviestinnän ohjeista ja niitä toteutetaan piireissä ja liittohallituksessa.
4	Luottamustehtäviin hakeutumista ja valituksi tulemistä koskevia oletuksia tai ennakkoluuloja ei ole.	Edistetään yhdenvertaista ja tasa-arvoista toimintakulttuuria sekä puretaan esteitä ja ennakkoluuloja ja ehkäistään niiden syntymistä.	Jatketaan turvallisemman tilan periaatteiden käyttöä ja niiden esittelyä jokaisen tapahtuman alussa sen lisäksi, että osallistujien tulee sitoutua niihin jo ilmoittautumisvaiheessa. Keväällä 2022 toteutettiin yhdenvertaisuuskartoitus, jonka avulla selvitettiin, millaisia esteitä toiminnassa mukana olemiselle on. Kartoituksen pohjalta luotiin uusi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.
5	Jokaisen tekemä työ on yhtä arvokasta.	Kaikkien toimijoiden antamaa työpanosta arvostetaan ja sen merkitys tunnustetaan.	Asiasta on puhuttu ääneen niin perehdytyksissä kuin tapahtumissakin. Kiitokset kuuluvat olennaisesti mukaan toimintaan läpi vuoden.
6	Kohdatessaan häirintää tai kiusaamista luottamushenkilö tietää, kenelle voi siitä kertoa.	Liittohallituksessa on ympäri vuoden kaksi häirintäyhdyshenkilöä, joihin kuka tahansa toimija voi olla yhteydessä. Häirintäyhdyshenkilöt koulutetaan tehtävään.	Valittu liittohallituksesta Hugo, Edit ja Ella. Heidät on perehdytetty häirintäyhdyshenkilön tehtävään, kuin myös koko muu liittohallitus ja piiritoimikunta.
7	Toimintaan on mahdollista lähteä mukaan läpi vuoden.	Tarjotaan mahdollisuuksia lähteä mukaan läpi vuoden, vaikka luottamushenkilöt valitaan vain kerran vuodessa.	Tähän on kiinnitetty huomiota toiminnan suunnittelussa niin piireissä kuin liitossa. Piireissä esim. kannustetaan lähtemään mukaan tiimitoimintaan muulloinkin kuin vuoden alussa.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN SUUNNITELMA 2022–2024

TAPAHTUMAT

Yleiskuvaus nykytilanteesta (2021):

Liitto järjestää vuosittain noin kymmenen suurempaa valtakunnallista tapahtumaa tai kokousta eri puolilla Suomea ja etäyhteyksin. Koronaviruspandemia onkin muuttanut tapahtumien luonnetta suuresti, jolloin esimerkiksi tarjottavaa ruokaa tai siitä syntyvää ruokahävikkiä ei ole eikä tapahtumille tarvitse matkustaa. Livetapahtumia suunniteltaessa ja niiden tapahtumapaikoista päätettäessä on kuitenkin huomioitu aikaisempien vuosien paikkakunnat ja maantieteellinen kattavuus sekä riittävän hyvät kulkuyhteydet. Tapahtumapaikat pyritään mahdollisuuksien mukaan valitsemaan läheltä julkisen liikenteen yhteyksiä, jolloin esimerkiksi taksin käyttö ei olisi tarpeen.

Kestävä kehitys ei ole kuulunut tapahtumien koulutussisältöihin.

Nro	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset 2022
1	Tapahtumilla osallistuja saa tietoja ja taitoja kaikkien kestävä kehityksen osa-alueiden toteuttamiseen omassa toiminnassaan.	Tapahtumien koulutuksiin sisällytetään näkökulmia kestävä kehityksen eri osa-alueista.	Tapahtumilla noudatetaan turvallisemman tilan periaatteita, käytetään sähköisiä materiaaleja, suositetaan osallistavia menetelmiä.
2	Piiri- ja jäsenjärjestöjä kannustetaan ja tuetaan kestävien tapahtumien järjestämisessä.	Kestävä kehityksen periaatteiden toteutuminen piiri- ja jäsenjärjestön tapahtumilla ja muussa toiminnassa otetaan huomioon piiri- ja jäsenjärjestöille maksettavassa suoritukseen perustuvassa rahoituksessa.	Piiri- ja jäsenjärjestöjen raportoinnissa annetaan pisteitä kestävä kehityksen toteuttamisesta.
		Luodaan piiri- ja jäsenjärjestöille kestävä kehityksen kehityksestä muistilista, jota hyödyntää tapahtumien järjestämisessä.	Ekologisuuden muistilista tapahtumanjärjestämiseen on luotu. Ekologisuus on samassa listassa tapahtumanjärjestäjän muistilistan kanssa, jotta tapahtuman järjestämistä aloittaessa kestävä kehitys on jo läsnä.
		Koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä kestävästä kehityksestä ja sen toteuttamisesta piiri- ja jäsenjärjestöissä.	Piirien hyvinvointi- ja tapahtumavastaavia on koulutettu teemasta Talvipäivillä. Piirien puheenjohtajistoja on koulutettu sosiaalisesta kestävyyydestä kuten turvallisemmasta ja härintävapaasta tilasta.
		Kannustetaan opiskelijakuntia laatimaan kestävä kehityksen suunnitelma.	Ei ole toteutettu.
3	Tapahtumilla tarjottava ruoka on ekologista ja vastuullisesti tuotettua ja osallistuja saa mahdollisuuksia tutustua ekologiin ruokavalioiden.	Tapahtumilla, joilla liitto tarjoaa ruokailut, tarjotaan lähtökohtaisesti aina kasvisruokaa.	Tapahtumille pyydetään kasvisruokaa, mikäli ruuan tuotto on ulkopuolista. Omilla tapahtumilla kaupasta tilataan vain kasvisruokaa.
		Tapahtumilla tarjottavaa ruokaa hankittaessa huomioidaan sen ekologisuus ja vastuullisuus tarjoamalla mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi kotimaisia kausituotteita, Reilun kaupan tuotteita, luomutuotteita ja lähiruokaa.	Tapahtumilla tarjottavaa ruokaa hankittaessa huomioidaan sen ekologisuus ja vastuullisuus tarjoamalla mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi kotimaisia kausituotteita, Reilun kaupan tuotteita, luomutuotteita ja lähiruokaa.
4	Tapahtumilla ei synny tarpeetonta ruokahävikkiä.	Tehdään yhteistyötä esimerkiksi kauppojen kanssa hävikkiruoan hyödyntämiseksi.	Hyödynnettiin hävikkiruokaa (Matsmart) kouluttajien välipalojen osalta Kevätpäivien, Syyspäivien ja Watereiden yhteydessä.
		Ohjeistetaan toimijoita tapahtumalla tarvittavan ruoan määrän arvioinnissa.	Ohjeistettiin osallistujia ottamaan hävikkiruokaa mukaan kotimatalle, jos ruokaa jäi.
		Pidetään kirjaa ruokahävikin määrästä ja pyritään hyödyntämään esimerkiksi kuivatarvikkeita useammilla eri tapahtumilla.	Luotiin Slackiin ruokahävikki-kanava, jossa viestitään ylijäämäruoista.

HANKINNAT JA KIERRÄTYS

Yleiskuvaus nykytilanteesta (2021):

Liitolle tehty hankinnat on tehty tarpeen vaatiessa ja niiden kierrätys toimii pääsääntöisesti. Kierrätykselle on hyvin mahdollisuuksia niin toimistolla kuin esimerkiksi tapahtumilla. Elektroniikkahankintoja kuten työpuhelimia ja tietokoneita on ostettu käytettynä, mutta kuitenkin kunnostettuna ja tarkistettuna. Elektroniikkajäte on kuitenkin sellaista, jonka kierrättämiseen tulisi kiinnittää enemmän huomiota ja esimerkiksi luoda käytänteet vanhojen tietokoneiden ja puhelimien kierrättämiseen.

Tuotteita hankkiessa pitäisi kuitenkin miettiä enemmän, mikä on tuotteen käyttöikä sekä toisaalta onko se valmistettu eettisesti.

Nro	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset 2022
1	Liiton toimintaan liittyvät hankinnat ovat ekologisesti, eettisesti sekä taloudellisesti kestäviä.	Selvitetään hankittavien tuotteiden ja palveluiden ekologisuus sekä onko ne tuotettu eettisesti.	Ei ole tehty.
		Vältetään hankintoja, jotka tekevät liiton riippuvaiseksi tietystä tavarantoimittajasta tai valmistajasta.	On välitetty.
		Hankintoja tehdään ainoastaan tarpeen mukaan.	Hankintoja tehty ainoastaan tarpeen mukaan.
		Tuotetta hankittaessa otetaan huomioon sen käyttöikä sekä käyttötarpeen kesto.	Tämä otettu huomioon varsinkin suuremmissa hankinnoissa (elektroniikka ja kalusteet).
		Pidetään kirjaa hankituista tuotteista ja niiden mahdollisista uusimistarpeista.	Tämän työstäminen on aloitettu.
		Kun tuote tulee käyttöikänsä päähän, kierrätetään se asianmukaisella tavalla.	Toistaiseksi tavaraa on kertynyt toimistolle odottamaan hävitystä.
2	Liiton toiminnassa minimoidaan turhan jätteen syntyminen.	Kaupasta hankintoja tehtäessä ei osteta kertakäyttöisiä pusseja, vaan suositaan olemassaolevia uudelleenkäytettäviä vaihtoehtoja.	Ei ole ostettu muovipusseja.
		Vältetään hankinnoissa muoviin yksittäispakattuja tuotteita sekä kertakäyttömuovia.	Ei ole ostettu kertakäyttömuovia tai muoviin yksittäispakattuja asioita.
		Kertakäyttöastioiden hankkimista vältetään ja niiden asianmukaisesta kierrätyksestä huolehditaan.	Kertakäyttöasioita ostettu vain tarpeeseen.
		Tapahtumilla huolehditaan kierrätyksestä varaamalla jätteille ja pantillisille pulloille ja tölkeille lajitteluastiat sekä opastamalla osallistujia.	Tapahtumissa osallistujia ohjeistetaan jätteiden lajittelusta tapahtumatilojen mahdollisuuksien mukaan. Pulloille ja tölkeille on aina erillinen keräysastia.
		Suositaan digitaalisia toimintamuuotoja koulutuksissa. Jos fyysisiä materiaaleja tarvitaan, tuotetaan ne mahdollisimman ekologisella tavalla ja niitä uudelleenkäytetään mahdollisuuksien mukaan. Fyysiset materiaalit kierrätetään asianmukaisesti.	Tätä on toteutettu.

HALLINTO JA TOIMISTO

Yleiskuvaus nykytilanteesta (2021):

Uusien työntekijöiden perehdytykseen sisältyy Lukiolaisten kestävän kehityksen suunnitelman läpikäynti ja sen käytännön toteutus omassa työssä. Muu koulutus ja ohjeistukset kuitenkin puuttuvat.

Liiton taloutta käsitellään toimijoille pääasiassa vain liittokokouksessa. Talous voisi olla kuitenkin entistä avoimempaa. Taloutta ohjaa ylivuotisesti keskipitkän aikavälin taloussuunnitelma.

Nro	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset 2022
1	Liiton työntekijät ovat tietoisia kestävän kehityksen edistämisestä liiton toiminnassa.	Perehdytetään uudet työntekijät liiton kestävän kehityksen periaatteisiin ja käytännön toteutukseen.	Ei ole tehty.
		Koulutetaan liiton työntekijöitä kestävään kehitykseen liittyvissä asioissa säännöllisesti.	Ei ole tehty.
2	Liitto toimii esikuvana kestävän kehityksen edistämisessä järjestökentällä.	Selvitetään ja hyödynnetään yhteistyömahdollisuuksia erilaisten järjestötoiminnan kestävän kehityksen mittareiden luomiseksi.	Ei ole tehty.
		Tehdään kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus.	Ei ole tehty.
3	Liitolla on laaja tulopohja, joka ei ole riippuvainen vain yhdestä lähteestä.	Tehdään sijoitussuunnitelma, jota noudatetaan ja joka pohjautuu kestävän kehityksen tavoitteisiin.	Sijoituksille on luotu riskitso ja se huomioiden mahdollisissa sijoituksissa otetaan huomioon kestävyys.
		Vahvistetaan liiton nykyisiä tulonlähteitä kuten ilmoitustuottoja sekä jäsen- ja osallistumismaksuja.	Toteutetaan jatkuvasti.
		Kartoitetaan liitolle mahdollisia uusia tulonlähteitä.	Toteutetaan jatkuvasti.
4	Liiton talouden suunnittelu on ylivuotista ja tulevaisuutta ennakoivaa.	Kerrytetään sopivan kokoista rahallista puskuria.	Sijoitusmarkkinoita on seurattu ja yrityskaupasta tulleita rahojen sijoittamista on suunniteltu.
		Tehdään keskipitkän aikavälin taloussuunnitelma, jota tarkennetaan talousarvioilla ja reaalitytöiden arvioilla.	Keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman päivitys on kesken.
		Liittohallitus vahvistaa vuosittain talousjohtosäännön.	Talousjohtosäännön vahvistamisen yhteydessä kestävän kehityksen periaatteet on otettu huomioon.
5	Liiton taloudenhoito on avointa ja huolellista.	Taloutta tarkastetaan säännöllisesti.	On tarkasteltu viikoittain toimistolla ja kuukausittain liittohallitukselle.
		Piiri- ja jäsenjärjestöille suoritetaan vuosittain toiminnantarkastus.	Toiminnantarkastus toteutetaan vuonna 2022 syksyllä.
		Liitolle suoritetaan vuosittain tilintarkastus ja tarvittaessa toiminnantarkastus.	Toiminnantarkastus on tehty maaliskuussa.
		Liittohallitus valitsee tositetarkastajat, jotka tarkastelevat liiton rahankäyttöä.	Valinta vuoden 2023 tositetarkastajiksi tehdään järjestäytymiskokouksessa.
		Tositetarkastajat perehdytetään tehtäväänsä.	Perehdytysmateriaalia ei ole vielä tehty.
		Liittohallitusta koulutetaan talouden seurannasta.	Järjestetään liittohallitukselle talousperehdytys joulukuun perehdytyspäivillä.
		Tapahtumilla tuodaan esille liiton taloudellista kehitystä.	Liittokokouksessa 2022 esitellään selkeästi liiton taloudellista tilaa.
		Toimijoita koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestön vastuulliseen taloudenpitoon.	Vuoden 2022 vastaavat saivat perehdytyksen alkuvuodesta. Piirin puheenjohtajien 2023 talousperehdytys tehdään vuoden 2022 kapulanvaihdolla.

MATKUSTAMINEN

Yleiskuvaus nykytilanteesta (2021):

Koronaviruspandemian vuoksi matkustaminen on tyrehtynyt lähes kokonaan. Matkat toimistolle, tapahtumille sekä kansainvälisen toiminnan tapaamiset ulkomailla ovat vähentyneet. Matkustaminen tapahtuu pääasiassa junalla sekä suurempia ihmismääriä liikuteltaessa yhteiskuljetuksella. Liiton työntekijöille tarjotaan HSL-matkalippu, joka kannustaa julkisen liikenteen käyttöön töihin liittyvissä matkoissa.

Nro	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutus ja tulokset 2022
1	Liiton toiminnassa matkustetaan kestävästi.	Suositaan matkustamista julkisilla kulkuvälineillä, etenkin junalla.	Ei ole lisätty muistilistaan, mutta julkisia kulkuvälineitä on suosittu matkustaessa.
		Maksetaan matkakorvauksiin oikeutetulle henkilölle korvaus myös polkupyörän käytöstä.	Ei ole maksettu tai lisätty ohjesääntöön.
		Kannustetaan kestäväään matkustamiseen esimerkiksi tempauksin.	Ei ole järjestetty tempauksia.
		Päästökompensoidaan kaikista lentomatoista aiheutuvat päästöt täysimääräisesti.	Kaikki lentomatkat on päästökompensoitu.
		Tapahtumapaikka on kävelyetäisyydellä julkisen liikenteen pysäkiltä tai tapahtumapaikalle järjestetään yhteiskuljetus osuudelle, jota ei voi kulkea julkisilla kulkuvälineillä.	Tätä on toteutettu.
		Kuljetuksen hiilijalanjälki on valintakriteeri yhteiskuljetusten palveluntarjoajia valittaessa.	Ei ole toteutettu.
2	Liiton toiminnassa vältetään yksityisautoilua.	Sallitaan oman auton käyttö matkakorvauksiin oikeutetulta henkilöltä vain tapauksissa, joissa matkustaminen ei ole järkevästi mahdollista julkisilla kulkuvälineillä.	Näin on tehty.
		Yhdenmukaistetaan käytänteitä siitä, missä tilanteissa matkustaminen omalla autolla on sallittua.	Ei ole tehty.

TOIMINTAKULTTUURI

Yleiskuvaus nykytilanteesta (2021):

Koronaviruspandemiasta johtuen liiton toiminnassa on erityisesti huoliksi noussut jatkuvuuden takaaminen sekä hyvinvoinnista huolehtiminen toimijakentän keskuudessa. Toimintaympäristön muutoksiin, kuten opiskelijakorttikentän avautumiseen ja valtionavustusten muutoksiin, on myös alettu varautumaan vuosittain enenevissä määrin. Toiminnassa on jatkuvasti kehitetty osallisuutta esimerkiksi erilaisten toimijailtamakonseptien kautta sekä tarjoamalla enemmän vaikuttamisen paikkoja asiakirjoihin. Kumppanuuksia varten on kehitetty erilaisia periaatteita ja pidetty yllä kumppanuussuhteita säännöllisesti esimerkiksi tapaamalla olennaisimpia kumppaneita ja sidosryhmiä.

Nro	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tulokset 2022
1	Liiton toiminta on jatkuvaa myös tulevaisuudessa.	Pidetään toiminta mielekkäänä ja kiinnostavana keräämällä jatkuvaa palautetta toimijoilta ja reagoimalla siihen.	Palautteisiin on perehdytty ja ne on huomioitu tapahtumasuunnittelussa.
		Luodaan ja noudatetaan erilaisia laadukkaan koulutuksen mittareita, jotta tapahtumien koulutukset ovat jatkossakin laadukkaita.	-
		Markkinoidaan toimintaa laaja-alaisesti, kohderyhmänä erityisesti lukionsa aloittavat ja juuri lukionsa aloittaneet.	Liiton toimintaa on markkinoitu koulukäyntien yhteydessä ja jäsenviestinnässä.
		Tuetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä uusien toimijoiden hankinnassa ja sitouttamisessa.	

2	Jokaisella lukiolaisella on mahdollisuus olla osallinen liiton toiminnassa ja päätöksenteossa.	Huolehditaan siitä, että toimintaamme osallistumisen kynnyks ei ole korkea esimerkiksi tarjoamalla erilaisia matalakynnyksisiä tapahtumia ja koulutuksia.	On tehty selväksi tapahtumille ja koulutuksiin ilmoittautuessa, että mukaan pääsee kokemattomana toimijanakin. On avattu tapahtumien ja koulutusten sisältöjä nettisivuille.
		Tarjotaan laajasti erilaisia vaikuttamisen paikkoja liiton asiakirjatyöstössä.	Toimijat ovat voineet osallistua asiakirjatyöstöön kommentointikyselyn ja Syyspäivien workshoppien kautta. Piiritoimikunta teki omia muutosesityksiään asiakirjoihin asiakirjaviikonlopussaan.
		Priorisoidaan toimijoiden osallistamista heitä koskevassa päätöksenteossa.	#osallisuus-Telegram-ryhmää on hyödynnetty laajasti.
3	Liiton toimintakulttuurin pohjana on hyvinvoinnista huolehtiminen.	Koulutetaan ja kannustetaan liitossa toimivia ja työskenteleviä henkilöitä omaan hyvinvoinnista huolehtimiseen esimerkiksi hyödyntämällä ammattilaisten pitämiä koulutuksia.	Hyvinvointiin liittyviä koulutuksia on pidetty.
		Kartoitetaan ja seurataan toimijoiden hyvinvointia kolmesti vuodessa hyvinvointikyselyillä ja hyödynnetään kyselyiden tuloksia toiminnan kehittämisessä.	Hyvinvointikyselyitä on toteutettu.
		Vältetään puhetapaa, jolla ihannoidaan liiallisen työnteon ja kuormittumisen kulttuuria.	Näin on toimittu.
		Koulutetaan liitossa toimivia luottamushenkilöitä sekä työntekijöitä esimerkiksi delegoinnista ja priorisoinnista.	Koulutus on järjestetty.
		Ylläpidetään toisistamme välittämisen kulttuuria.	Uusi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on valmisteltu ja se käsitellään liittokokouksessa. Suunnitelmassa on huomioitu toisista ihmisistä välittäminen.
		Liitossa ylläpidetään aktiivisesti avointa vuorovaikutuskulttuuria, joka mahdollistaa kaikille matalan kynnyksen palautteen antamiseen, uuden ideointiin sekä tunteiden jakamiseen.	Tätä on toteutettu.
4	Lukiolaiset on muutosta pelkäämätön järjestö.	Analysoidaan toimintaympäristöämme muutosta jatkuvasti ja pohditaan sen vaikutusta järjestöömme.	Kattojärjestön järjestämiin foorumeihin ja keskusteluihin on osallistuttu.
		Varmistetaan liiton toimintaedellytykset muutosten aikana esimerkiksi pitämällä hyvää huolta taloudesta ja toimijoista.	Uusia kumppanuuksia on kartoitettu.
		Rohkaistaan kaikkia liiton toimijoita uuden ideointiin.	-
		Lukiolaiset on edelläkävijä nuoria koskeissa asioissa ja tekee rohkeita avauksia.	Vuoden aikana on jatkettu vahvaa edunvalvontaa nuorten asioiden tiimoilta. Rohkeat avaukset ovat tulleet itse lukiolaisilta.
5	Lukiolaiset on houkutteleva ja antoisa yhteistyökumppani.	Tehdään yhteistyötä erilaisten järjestöjen, yritysten ja muiden yhteisöjen kanssa niin paikallisesti, kansallisesti kuin myös kansainvälisesti.	Olemme tehneet yhteistyötä erilaisten järjestöjen, yritysten ja muiden yhteisöjen kanssa niin paikallisesti, kansallisesti kuin myös kansainvälisesti. Vuoden aikana on luotu myös uusia kumppanuuksia sekä lämmitelty olemassa olevia suhteita.
		Yhteistyökumppanit jakavat Lukiolaisille tärkeitä arvot.	On huolehdittu siitä, että yhteistyökumppanit jakavat Lukiolaisille tärkeitä arvot.
		Kerätään palautetta yhteistyökumppaneilta sekä sidosryhmiltä ja kehitetään toimintaa niiden pohjalta.	Keväällä toteutettiin sidosryhmäkysely, johon vastasivat niin kaupalliset kumppanit, järjestöyhteistyökumppanit ja poliittisen kentän tahot. Tuloksia on hyödynnetty toiminnan kehittämisessä.
		Pidetään aktiivisesti yhteyttä olennaisimpiin yhteistyökumppaneihin ja sidosryhmiin.	On pidetty aktiivisesti yhteyttä olennaisimpiin yhteistyökumppaneihin ja sidosryhmiin.